

363

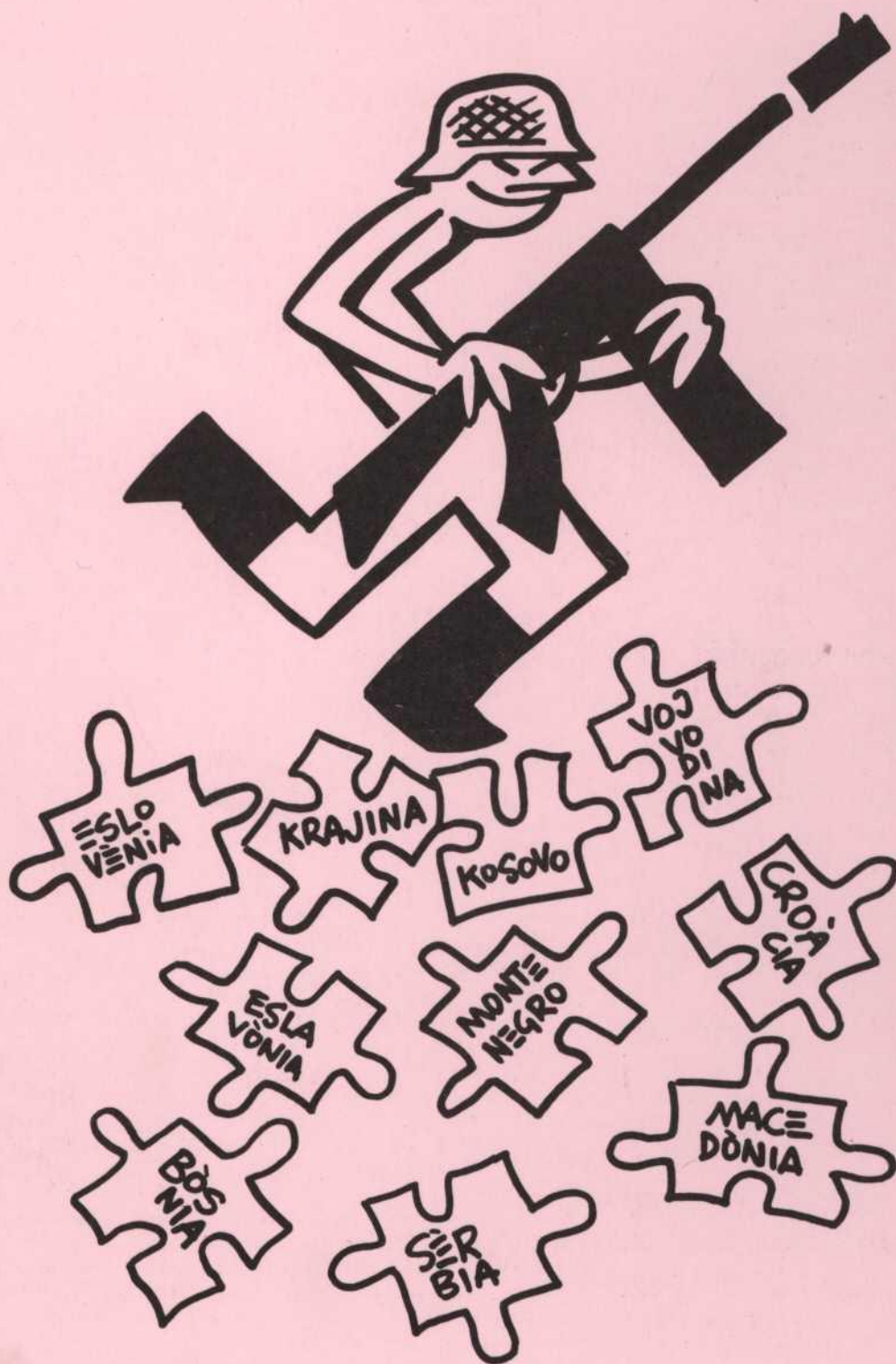

Casal de la Pau - Cervantes, 2, pral-1 08002-BARCELONA

TARDOR 1992
300 PTES - 16 FF

MOCADOR 22

Informatiu per a la desmilitarització i la no-violència

MOCS

PAÍS VALENCIÀ:
MOC València
C. de Baix, 8
46003 València

COMARQUES DE PONENT:
MOC Ponent
Aptat. Correus 850
Udela

MALLORCA:
Grup d'Objectors Mallorca
Aptat. Correus 1566
07080 Ciutat de Mallorca

MEJORCA:
MOC Menorca
Aptat. Correus 178
07700 Maó

EMPORDÀ:
MOC Empordà
Apartat 337
17800 Figueres

MARESME:
GROC
Grup de Recol·lament als Objectors
Elsenda de Montcada, 53
08330 Premià de Mar

VALLÈS ORIENTAL:
MOC Vallès Oriental
Ateneu Popular
Plaça de l'Església, 9, 3-2
08400 Granollers

MOC (Manolú)
Dos de Maig, 31, At-1
08450 Parets del Vallès

GARROTXA:
Agrupació Naturalista de la Garrotxa
Servei Comarcal de Joventut
Torre Malagrida
Passatge de Barcelona, 15
17800 Olot

RIBERA D'EBRE:
MOC (Carles)
Plaça Major, 4
43746 La Serra d'Almos

BAIX LLOBREGAT:
MOC Bellvitge
Prado, 12, 13-1
08907 L'Hospitalet

Grup d'Objectors de Sant Just
Casal de Joves de Sant Just
Plaça del Parador s/n
08960 Sant Just Desvern

ANOIA:
MOC Anoia
Aptat. Correus 466
08700 Igualada

BAIX CAMP:
MOC Reus
Ateneu Libertari de Reus
Sant Vicenç, 3
43201 Reus

BARCELONÈS:
MOC Badalona
Casal de Joves. Dalt la Vila
Germà Bernavé, s/n
08911 Badalona

MOC Casal de la Pau
Cervantes, 2, pral-1
08001 Barcelona

OSONA:
Assemblea Antimilitarista i d'Objectors
Casal Sant Just
Sant Just, 1, 2
08500 Vic

BERGÜEDA:
Assemblea Antimilitarista del Berguedà
Aptat. Correus 30
08600 Berga

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA:
SIOC
Escola Tècnica Superior d'Enginyers de
Telecomunicacions
Jordi Girona i Salgado, s/n Barracó C
08034 Barcelona

**AVANCEM AMB LA
INSUBMISSIÓ CAP A
UN FUTUR SENSE
EXÈRCITS**

MOCADOR
Desmilitarització i no-violència
DIP. LEG. B-1292-87

SUMARI 22

PORTADA 1 Joan

MOCADOR 22 3

INTERNACIONAL - GUERRA ALS
BALCANS:

·No a la intervenció a Bòsnia-Herzegovina
4 WRI - IFoR
·La rèplica de l'International Peace Center
de Sarajevo 5 IPC Sarajevo
·No hi ha solució militar a la guerra a
Bòsnia-Herzegovina 7 KEM
·El MOC se'n va als camps de refugiats
8 Redacció
·Legión 92, com trets d'un NO-DO 9
Albert Garcia Catalan
·Torneu a Croàcia! Entrevista a Zoran
Ostic, desertor de Zagreb 10 Franz
Nadler

INTERNACIONAL:

·Des de Lituània 13 Vaidotas Ilgius

ACTUALITAT:

·Panamà i Bèlgica 15 Gustinet
·La imminent abolició de la mili (I) 16
Rafael Ajangiz

INSUBMISSIÓ:

·Algunes valoracions sobre el judici a
l'Anselm Diaz 18 Isidre
·Trenquem el mur 20 Redacció
·PSS-0, Insubmissió-2 21 M. Dolors
·Borrell rai 22 Pep Manel

**Han col·laborat en la redacció i realització
d'aquest número:** Albert Garcia Catalan,
Alfons Romero Dalmáu, Anna Carreras, Franz
Nadler, Gustinet, Isidre, Joan, Joan Carles
Berrocal, Jordi Muñoz, Josep Algans, Judit
Molera, M. Dolors, Miquel Colomer, Mireia
Mata i Solsona, Montse Aumatell i Arnau,
Núria Arnau, Pàtric, Pep Manel, Pere
Comelles, Rafael Ajangiz, Ray, Teresa
Dalmáu, Tuti, Txell Freixinet, Vaidotas Ilgius,
(grups) IFoR, IPC Sarajevo, Kontzientzia
Egarpzpen Mugimendia, WRI.

DOCUMENT:

·La insubmissió i el projecte de llei
orgànica del codi penal 23 Redacció

BREUS 23 Redacció

MONOGRÀFIC: EL MOCADOR A
PRADA (I):

·L'antimilitarisme a la Universitat 24
Redacció
·Cap a un futur sense exèrcits, un curs a
la UCE 24 Redacció
·Entrevistes a Max Canher, Arcadi
Oliveres, Aleix Cardona, Josep Guia,
David Minoves i Miquel Porter-Moix 25
Pere Comelles i Miquel Colomer
·Enquesta a Prada 30 El fill d'en Marc i
les seves germanes

(DES)MILITARITZACIÓ DEL
TERRITORI:

·El Castell de Sant Ferran. De penal
militar a presó civil 32 Alfons Romero
Dalmáu

AGENDA 33 Redacció

LLIBRES 34 Gustinet

·Banyoles de por 36 Gustinet

OPINIÓ 38 Montse Aumatell i Arnau

CÒMIC:

·Hasañas bélicas (i3) 39 Ray

**NOTA: PER PROBLEMES
D'ESPAI, NO PODEM
INCLOURE EN AQUEST
NÚMERO EL VIATGE AL
KURDISTAN (IV).**

MOCADOR és una revista periòdica que tracta temes de no-violència i desmilitarització.

S'admeten articles, dibuixos i tota mena de col·laboracions originals. Dirigiu-les a qualsevol de les redaccions de la revista. El MOCADOR 23 sortirà al carrer el 28 de desembre. L'edició es tanca el 25 de novembre

REDACCIONS

MOCADOR - CASAL DE LA PAU Cervantes, 2, pral-1 08002 Barcelona
MOCADOR - EMPORDÀ Apartat 337 17600 Figueres
MOCADOR - BADALONA Casal de Joves, Germà Bernavé, s/n 08911
Badalona

MOCADOR 22

Aquest estiu s'ha commemorat el primer aniversari de la declaració d'independència d'Eslovènia i Croàcia de l'antiga Iugoslàvia. Aquella data va comportar l'inici d'un seguit d'agressions d'origen Serbi en forma d'exèrcit regular o de milícia que, en el moment d'escriure aquestes ratlles, concentra tota la seva bogeria bèl·lica a Bosnia-Herzegovina. Un any que ha transcorregut entre el desconcert i la impotència del moviment pacifista. Mai com ara un conflicte armat ens havia agafat tan a prop en l'espai i en les causes -la reacció davant d'uns processos democràtics d'independència-. I mai com ara s'ha posat en evidència la incapacitat d'anàlisi i actuació.

Immers la major part del moviment antimilitarista en la batalla per la insubmissió, sembla que no es poden afrontar les claus d'un conflicte que omple els informatius de mort, odi i destrucció. Com en la guerra del Golf: mentre el gruix dels esforços es destinaven a protestar contra la participació espanyola -anecdòtica estratègicament parlant, tot i que pels afectats no devia ser-

ho- des de la Base Aèrea de Morón, per exemple, s'enlairaren fins a 300 raids de B-52 per bombardejar Irak amb unes conseqüències devastadores.

El passat juliol, a la Trobada Internacional d'Objectors (ICOM) de Larzac -Occitània- s'evidencià que el desconcert no és exclusiu del pacifisme d'aquí. Dues mostres.

El grup de treball que tractava el tema d'"Objecció de Consciència i Exèrcit Professional" es fraccionà en dos: per una part els que creien que es parlaria de com aprofundir en l'antimilitarisme davant dels riscs que l'objecció pogués derivar en un exèrcit professional. Per una altra els que es preocupaven pel dret dels militars professional a exercir l'objecció de consciència. Entre aquest darrers, el grup dels belgues, prestacionistes més enllà de la mort del servei militar. L'any 1994 Bèlgica abolirà el servei militar obligatori i ja s'estan plantejant com donar continuïtat a la PSS. -Algun dia s'hauria de fer un estudi que avalués el què representa per certs grups pacifistes i/o alternatius europeus

la incorporació de diversos prestacionistes al seu servei-.

L'altra mostra fou la postura del moviment antimilitarista davant la sol·licitud d'intervenció militar a l'antiga Iugoslàvia que el president bosni realitzà a les potències occidentals i del que ja en trobareu documentació en aquest MOCADOR. Mentre els grups foranis es definien en contra de l'acció militar occidental, representant dels grups pacifistes de Sèrbia i Croàcia ho feien a favor, com la gent de Sarajevo ho fa per escrit en la revista que teniu a les mans.

Ens hem de proposar superar les anàlisis superficials. Cal que s'avanci en l'estudi dels conflictes armats, en els elements que ajudin a preveure el seu esclat violent, en allò que els dona vida -comerç d'armes, militarisme,...-, en trobar fórmules alternatives de solució. Perquè, qui dóna garanties que demà no siguem tristos protagonistes directes?

MOCADOR = Desmilitarització + no-violència + antimilitarisme + Objecció-Insubmissió + antimilitarisme i alliberament nacional + comerç d'armes + dona i antimilitarisme + objecció fiscal + educació per a la pau + (des)militarització del territori + internacional + antimilitarisme i desenvolupament + entrevista + llibres + grups i projectes + agenda pacifista + ...

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

MOCADOR

nom i cognoms
adreça població
codi postal comarca tel.

Se subscriu a la revista MOCADOR per un període d'UN ANY, prorrogable si no hi ha ordre en contra, i un import de 1.000 pessetes (4 números) a pagar mitjançant domiciliació bancària.

Distingits senyors:

Banc/Caixa Agència Població
Compte/Llibreta-núm
Banc/Caixa domiciliat al carrer núm. de
Jo (Nom i cognoms) núm. de
domiciliat al c/pç
autoritzo el pagament dels rebuts que al meu nom presentarà el SIOC - Casal de la Pau.

..... a de de 199...
(Signatura)

Envia aquest full a: MOCADOR - Casal de la Pau. Cervantes, 2, pral-1. 08002-Barcelona

NO A LA INTERVENCIÓ A BÒSNIA-HERZEGOVINA

D'ENÇÀ QUE LA GUERRA CIVIL ES VA EXTENDRE A BÒSNIA-HERZEGOVINA, S'HAN ESCAMPAT LES CRIDES RECLAMANT LA INTERVENCIÓ MILITAR, TANT DE PART DE LES ASSOCIACIONS CONTRA LA GUERRA COM DELS CERCLES GOVERNamentals DE SARAJEVO. LES MATEIXES CRIDES HAN ARRIBAT DE LA SOCIETAT CIVIL CROATA -MÉS INTENSAMENT POTSER ENCARA QUE A BÒSNIA-, QUE VEUEN EN UNA INTERVENCIÓ DE NACIONS UNIDES LA

ÚNICA FORÇA CAPAÇ D'EQUILIBRA LES FORCES SÈRBIES I DE L'ANTIC EXÈRCIT NACIONAL IUGOSLAU. EL PASSAT MES DE JUNY, WAR RESISTERS INTERNATIONAL I INTERNATIONAL FELLOWSHIP OF RECONCILIATION VAN ENVIAR UNA CART OBERTA A LES ASSOCIACIONS CONTRA LA GUERRA PLANTEJANT LA SITUACIÓ CONTRA UNA INTERVENCIÓ. VAN REBRE LA CONTESTA DEL INTERNATIONAL PEACE CENTRE DE SARAJEVO; AQUÍ TENIU EXTRACTES DE LES DUES CARTES

El govern bosnià ha reclamat la intervenció militar amb els auspicis que ningú pot superar aquest tipus d'intervenció, i amb la fita de donar suport als convois d'escolta, obrir l'aeroport de Sarajevo o desarmar les forces de l'antic exèrcit iugoslau nacional i els paramilitars.

Aquells que vivim fóra de la situació tenim un paper limitat. La nostra primera tasca és escoltar i fer córrer el que sentim. Però no estem obligats a estar d'acord i, en el cas de la intervenció militar, WRI i IFoR estem en clar desacord. Aquest desacord no ens separa de la nostra tasca -donar suport

a les maneres no militars d'obrir un procés de pau dins del l'antiga iugoslàvia-. I ara més que mai volem deixar en clar la nostra posició.

Qualsevol ús de una força militar -sense importar com hagi de ser de limitada- introdueix una altra lògica, una lògica militar, deixant per a més endavant la lògica de la raó i limitant menys l'ús d'una força militar adicional. El que es pren per un petit pas, aparentment destinat a salvar vides, esdevé el pas que creua una línia. La experiència de la guerra ens mostra el perill de l'increment de la intervenció militar un cop aquesta

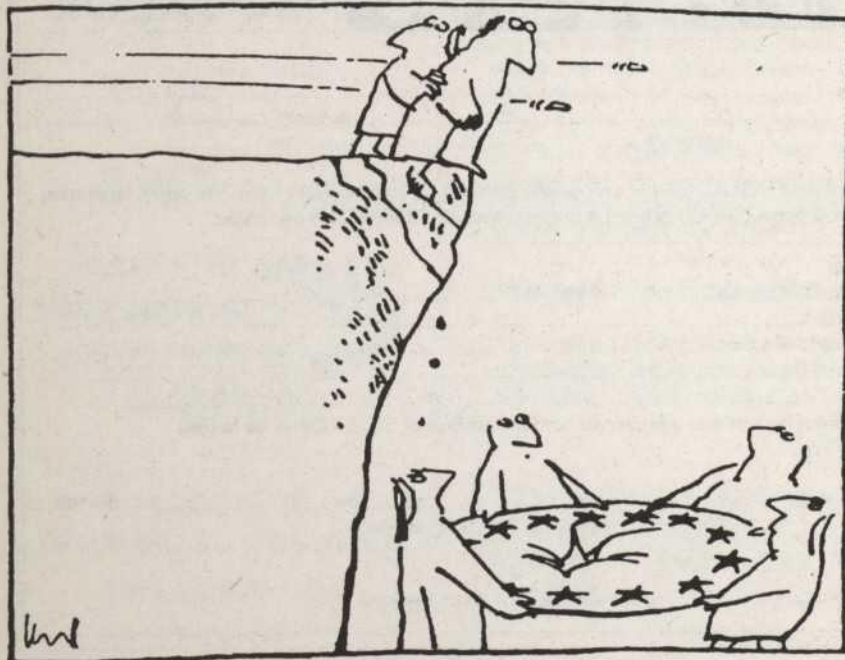
ha estat endegada. El que comença amb una petita acció -protegir l'àrea que envolta l'aeroport de Sarajevo- significa, si les tropes de l'Oest es troben implicades en una lluita intensa, una intervenció militar més important amb desenes de milers de soldats i armes molt més potents de les que s'estan emprant ara per ara a l'antiga iugoslàvia.

SENSE GARANTIES D'ÈXIT

Si la intervenció militar és reclamada només per Sarajevo, que passa amb altres zones de Bòsnia-Herzegovina? Després de intervenir a Sarajevo, no hi hauria motiu per a no fer el mateix a Mostar, Visegrad... I el resultat seria altre cop la escalada de la guerra. (I cal recordar que, tal com ho demostren les guerrilles, un millor armament no significa necessàriament la victòria a la guerra).

Si les actuals temptatives per la militarització a nivell polític internacional ténen èxit, el món haurà perdut una gran -potser única- oportunitat de canviar la política internacional envers algun tipus de política de pau, i el nombre de futures víctimes i l'acumulació del futur sofriment serà molt alt. La resposta mundial als conflictes que s'escampen a iugoslàvia podria ser un prototip de resposta als conflictes que poden aparèixer a altres zones en procés de desintegració. Per això mateix estem alarmats per les propostes d'establir un desplegament ràpid de les forces militars per a organitzar una intervenció "per la pau".

Com a pacifistes considerem que sempre

hi ha una alternativa a la violència. Per suposat que hi ha dinàmiques molt fortes que afavoreixen que hom es defensi amb les armes si és atacat. Però no és inevitable. Així com hi ha la possibilitat de no defensar-se (Roma, per exemple, va ser declarada "ciutat oberta" durant la Segona Guerra Mundial), hi ha l'alternativa de la resistència no violenta (defensa social). No és tasca nostra dir als bosnians que han de fer, especialment quan estem fóra del conflicte i hem fet tant com hem pogut donant suport a les vostres campanyes per la pau. Però continuarem intentant mobilitzar l'opinió internacional a favor de la no intervenció i l'acció no violenta abans que una intervenció militar.

LES ALTERNATIVES QUE NO S'HAN PROBAT

A l'Oest, la qüestió de la intervenció militar no ha començat dominant la discussió sobre la antiga Iugoslàvia, excloent altres formes per a una intervenció no militar per a iniciar un procés de pau i aturar la guerra. És la nostra tasca continuar treballant per tal de promocionar accions que segueixin les següents línies:

-Reclamar la obertura de processos diplomàtics i procurar que aquests s'escampin. Això permetria la intervenció

d'altres representants legítims a les taules de discussió del conflicte, per exemple reconeixent la representativitat d'Ibrahim Rugova, de Kosovo. Una altra possibilitat seria obrir nuclis de debats paral·lels, on es recollís el màxim espectre de representacions ciutadana, incloent-hi, fins i tot, els caps de les forces paramilitars. Aquells que han agafat les armes no poden ser exclosos de les converses de pau, més del que poden quedar aïllats de la població.

-Explicar els perills de l'extensió de la guerra i reconeixent el dret d'autodeterminació de Macedònia i la legitimitat dels representants de Kosovo, i enviant observadors internacionals a aquestes regions. És per això que el WRI està treballant per organitzar un seminari de resistència no violenta a Kosovo.

-Declarant una amnistia per als resistents a la guerra i començant negociacions amb els representants independents electes del poble de Kosovo.

-Donar suport als moviments per la pau de Serbia, Vojvodina i Montenegro, en els esforços per moderar els seus governs, i en particular donar suport a tots aquells que resisteixen a la conscripció.

-Buscar suport humanitari per a tots els refugiats com a contribució al procés i demanar als governs que ofereixin asil a

tots els resistents a la guerra de l'antiga Iugoslàvia.

-Aportar ajut i cura a tots aquells que han patit la guerra. Això inclou no només donar suport a les crides que demanen ajut humanitari, sinó treballar amb aquells que han estat traumatitzats arran de la seva intervenció en la guerra.

-Enfortint la capacitat de fer la pau des de la societat civil, per exemple: afavorint l'emissió de informacions fidedignes i no propagandístiques a les audiències de totes les repúbliques; canalitzant els ajuts humanitaris mitjançant els grups de la societat civil; introduint elements per a la resolució del conflicte intentant el reasentament del refugiats, treballant amb ells, tal i com s'està fent en cooperació dels grups contra la guerra a Osijek.

WRI i IFOR, 29 de juny de 1992

WAR RESISTER'S INTERNATIONAL,
55 Doves Street, London SE17 1EL,
Britain. tel: +44717037189; fax:
+44717082545; email: warresisters@gn.apc.org
INTERNATIONAL FELLOWSHIP OF RECONCILIATION Spoorstr 38, 1815
Alkmaar, Netherlands (tel
+3172123014; fax 151102)

Trad.: Mireia Mata i Solsona

LA RÈPLICA DE L'INTERNATIONAL PEACE CENTER DE SARAJEVO

L'esforç per la pau, pels drets humans i per la societat són els postulats bàsics sobre els que es basteix el Centre Internacional. Aquesta organització no governamental va començar, va ser organitzada i va actuar als territoris de Bòsnia Herzegovina, abans de l'agressió a aquesta república. Vam creure que la resistència civil a l'opció de la guerra, i l'opinió nacional i internacional rebutjarien decididament i definitivament la guerra, però ni els bons desitjos, ni les accions contra la guerra, ni la pressió de la opinió pública van tenir èxit, ni tan sols per prevenir o alleujar les horribles mesures d'agressió contra Bòsnia Herzegovina.

El feixisme-tot ens indica que això és el que està en joc a Bòsnia Herzegovina-ha mostrat quines són les terribles conseqüències que comporta. El que podeu veure en les pel·lícules de la Segona Guerra Mundial, ho experimentem nosaltres en aquesta

bogeria.

Al davant de la opinió pública mundial, s'està duent a terme una neteja ètnica mitjançant exterminis, massacres, tortures i assassinats de la població civil. S'han construït camps de concentració, on s'hi està portant tota la població no sèrbia, s'està duent a terme la deportació d'un nombre de refugiats sense precedents des de la Segona Guerra Mundial. Els monuments històrics, culturals i espirituals de Bòsnia Herzegovina estan essent destruïts. Totes les ciutats i pobles són transformats en ghettos on la gent mor a causa de les mancances d'assistència mèdica i alimentària, i de les males condicions sanitàries (talls constants de l'aigua i la llum).

Contra un important poder militar amb tot el que representa, hi ha al mal armat exèrcit de Bòsnia Herzegovina, patriotes motivats per la idea de la llibertat i de la

vida digna dels homes; però no fan res més.

Us recordem que el respectable filòsof francès Brenard Henry-Levy, que va visitar Sarajevo, va parlar amb els ciutadans i amb tots els grups de la societat civil i va concloure que la intervenció era necessària. És necessària perquè no es tracta d'una clàssica guerra entre dues forces militars, sinó una massacre. Aquest és l'únic nom per una situació en que una força militar potent i no castigada-terroritzada destrueix la població de Bòsnia Herzegovina. S'ha dit que la vida a Bòsnia Herzegovina ha esdevingut una mena de ruleta russa, on la vida d'algu depèn dels capricis del destí o de la sort, és el mateix.

És en una situació com aquesta que triem entre la supervivència i la intervenció militar, i triem la segona. Perquè, si no hi ha una força que aturi aquest que ha caigut sobre nosaltres, ens haurem

d'enviar taüts com a ajut humanitari.

A Bòsnia Herzegovina el dret a viure, el dret a tenir una societat civil, un dret i una dignitat humana i la igualtat no existeix. Aquests que ens ataquen sense pietat estan trepitjant tota i també els principis en que es basen els fonaments de la civilització. Malhauradament, l'únic llenguatge que entenen és el llenguatge de la força i fins que no tinguin una resposta, cap altra via portarà una solució a Bòsnia Herzegovina.

L'ajut polític, moral i humanitari que ens oferiu està bé i és benvingut. però no és suficient, perquè si és l'únic ajut que arriba de la societat internacional el nostre poble desapareixerà. En el nom del dret a viure i de tots els drets humans que pregonitzem en les nostres accions, donem suport a la intervenció militar. No és una tria amb consciència política però la necessitat ens hi aboca.

6 de juliol de 1992

**INTERNATIONAL PEACE CENTER
SARAJEVO, fax +3871 663730 o
663626; email zlatijljan a gn.apc.org**

trad.: Mireia Mata i Solsona

GRUPS PACIFISTES A L'ANTIGA IUGOSLÀVIA

Bosnia-herzegovina:

- Centar za mir Sarajevo (Centre per la Pau)
Dobrobojacka 11
71000 Sarajevo
tel: +38 71 214884, fax: +38 71 216238

Croàcia:

Odbor anti-ratne kampanje Zagreb (Comitè de campanya anti-guerra)
Radnicka c22, PP 876
41000 Zagreb
tel/fax: +38 41 610951

Eslovènia:

Center za kulturo miru in Nenasilja (Centre per la cultura de Pau i Noviolència)
Mestni trg 13
61000 Ljubljana
tel/fax: +38 61 224666

Macedònia:

Jovan Nanasijevski (Green Action, fax: +38 91 201 753, tel: +38 91 213 966)

Montenegro:

Gradjanski odbor za mir Titograd (Comitè de ciutadans per la Pau)
Hercegovacka 15
81000 Titograd
tel/fax: +38 81 41914

Sèrbia:

Centar za antiratnu akciju Beograd (Centre d'acció anti-guerra)
Prote Mateje 6
11000 Belgrad
tel: +38 11431298, fax: +38 11681989

Voivodina:

Centar za antiratnu akciju Novi Sad (Centre d'acció anti-guerra)
c/o Slavenko Ljubic, Maksima Garkog 10
21000 Novi Sad
tel: +38 21 27887
tel/fax c/o Svetlana Berisavljevic: +38 21 57797

FULL DE VINCULACIÓ

MOVIMENT D'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

Nom i Cognoms..... Adreça.....
població..... codi postal..... comarca.....
telèfon..... Situació respecte al servei militar.....

- ☐ Desitjo vincular-me al MOC i rebre informacions i les convocatòries d'assemblees (modalitat lliure de quota).
☐ Desitjo vincular-me al MOC i rebre informacions, convocatòries d'assemblees, la revista MOCADOR i tenir dret a descomptes per la compra de material

☐ Quota mínima 1.000 ptes/trimestre o 4.000 ptes/any

☐ Quota de suport:.....

Faré efectiu el meu pagament mitjançant:

☐ domiciliació bancària (Cal omplir la butlleta adjunta)

☐ ingrés al C/C 939-14 de l'agència 546 de "La Caixa" (feu-nos arribar el resguard)

BUTLLETA DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Nom i Cognoms del titular.....

☐ compte número..... ☐ Banc.....
☐ llibreta..... ☐ Caixa.....

Agència núm..... Adreça agència.....

població..... codi postal.....

Senyors, els agrairé que amb càrrec al meu compte/llibreta atenguin, fins a nova ordre, el rebut que al meu nom presentarà MOC-Casal de la Pau.

....., a de de 199....
(Signatura)

NO HI HA SOLUCIÓ MILITAR A LA GUERRA A BÒSNIA-HERZEGOVINA

Des que la guerra es va estendre a Bòsnia-Herzegovina (BH), s'han produït àmplies crides en favor d'una intervenció militar, fins i tot des de sectors que tradicionalment s'han mobilitzat contra la guerra. El govern bosni ha anat sol·licitant la intervenció militar, sota els auspicis de qualsevol que estigui en disposició de posar en marxa una operació semblant, i amb objectius que van des de l'escorta de combois d'ajuda o l'apertura de l'aeroport de Sarajevo fins al de desarmar l'exèrcit ex-federal iugoslau i els paramilitars.

No podem evitar de sentir un cert pudor en pronunciar-nos sobre una situació que no vivim des de dins. En principi, sembla més honrat limitar-se a escoltar i a difondre el que els/les protagonistes directes ens diuen. Però no necessàriament hi hem d'estar d'acord, i pel que fa a la qüestió de la intervenció militar, creiem que hem de dissentir obertament d'aquelles persones i organitzacions que l'estan encoratjant.

La nostra postura contrària a la guerra pot ser no sigui fàcil d'entendre, en un moment en què potser la reacció més primària fóra la de demanar que qui sigui s'obri pas a sang i foc fins als refugis de Sarajevo per alliberar a aquells que tant estan patint per causa de l'agressió Sèrbia.

No obstant, com a antimilitaristes hem de posar de manifest el que implicaria la intervenció militar, i cridar l'atenció sobre el fet que la discussió sobre la seva "viabilitat tècnica" porta a donar per fet que no existeixen iniciatives no militars amb possibilitats de facilitar un procés de Pau i aconseguir parar la guerra.

Qualsevol ús de la força militar -per limitat que s'intenti que sigui- introdueix una lògica diferent, una lògica militar que serveix de base per a un ús posterior menys limitat.

El que al començament és un petit pas, aparentment dirigit a salvar vides humanes, acaba convertint-se en un punt sense retorn.

L'experiència de la guerra demostra com aquest perill d'escalada és real un cop la intervenció militar ha estat engegada. El que comença amb una petita acció -per exemple, assegurar la zona de l'aeroport de Sarajevo- podria convertir-se, si les tropes occidentals es veiessin embolicades en una confrontació directa, en una intervenció a gran escala, amb desenes de milers de soldats i armament molt més destructiu que el que en aquest moment s'està fent servir.

Si es sol·licita una acció militar només per a Sarajevo, ¿què passa amb la resta de BH? Després d'haver intervingut a Sarajevo, ¿no hi hauria raons per fer el mateix a Mostar, Visegrad, etc.? Un altre cop el mateix resultat: l'escalada bèl·lica (i no oblidem que en aquesta zona, per les seves característiques geogràfiques i la seva tradició guerrillera, posseïr el millor armament no és garantia de poder enllestir la guerra ràpidament).

Qualsevol decisió d'usar la força reafirma la idea d'un nou ordre mundial basat en la superioritat militar.

Si aquest intent d'institucionalitzar el recurs al factor militar com a manera de resoldre els conflictes acaba tenint èxit, s'haurà perdut una gran oportunitat, potser única, de convertir la política internacional en una Política de Pau. La resposta que el món doni als conflictes dels Balcans podria servir com a prototipus de la que es donarà en un futur a altres processos de desintegració política.

Hem de ser conscients que la intervenció a BH va lligada als projectes, ja anunciats, d'establir forces multinacionals de desplegament ràpid, protagonistes de noves operacions militars "pacificadores". No només l'antic Exèrcit Popular Iugoslau lluita per la seva

supervivència. Des de la fi del conflicte est-oest, polítics i militars de tot el món busquen funcions per als seus exèrcits.

Tant és així que han introduït el terme "Nou Ordre Mundial" i han embolicat les seves empreses militars amb arguments humanitaris. Diuen que no lluiten per interessos econòmics (com ara assegurar-se el petroli a preus baixos) ni

per interessos estratègics (coma Amèrica Central), sinó "per la protecció dels Drets Humans", "per no tolerar l'agressió militar" i coses per l'estil. I han convertit el Consell de Seguretat de l'ONU en un instrument d'aquests

interessos.

Peraixò la intervenció, si es produeix, no serà conseqüència de prioritats humanitàries, sinó estratègiques. La Resolució 757 del Consell de Seguretat de l'ONU estableix que la situació a BH "constitueix una amenaça a la pau i la seguretat internacionals". S'ha d'entendre, per tant, com una advertència que les aspiracions de crear nous estats independents com a resultat de la disgregació d'entitats polítiques plurinacionals no formen part del "Nou Ordre Mundial". De la mateixa manera que es fa amb els kurs o els xiis d'Irak, les lluites dels quals han estat recolzades o abandonades d'acord amb les necessitats d'estabilitat de les potències a les quals es demana la intervenció.

Només hem de recordar com, fins fa un any, l'única política de la CE i dels EUA cap a Iugoslàvia fou la de donar suport al primer ministre Ante Markovic en els seus intents d'evitar la independència de les repúbliques. Els moviments ciutadans que sol·licitaven reformes democràtiques, proposaven la desobediència civil a l'exèrcit i s'oposaven a una unitat forçada, no van rebre cap suport: eren vistos com a elements desestabilitzadors. Un cop la via militar va suplantar la desassistida via civil, el Moviment per la Pau va quedar amb molt poc espai per actuar.

Aquesta és la raó que els/les pacifistes a l'ex-Iugoslàvia, amb els/les quals estem

El que al començament és un petit pas, aparentment dirigit a salvar vides humanes, acaba convertint-se en un punt sense retorn. L'experiència de la guerra demostra com aquest perill d'escalada és real un cop la intervenció militar ha estat engegada

en contacte permanent, adoptin una actitud una mica fatalista: saben que el conflicte no té solució per la via militar, i que la suposada "inevitabilitat" de la intervenció no és un argument en contra de les tesis que han mantingut fins ara, sinó més aviat al contrari: la confirmació que l'opció de la comunitat internacional per l'"estabilitat", més que per la democràcia, ha portat els governs a sucumbir a la pressió dels aconteixements, quan ja és massa tard per canviar el seu curs perquè ha estallat la guerra.

Però, al mateix temps, són conscients que tampoc no s'alleugereixen els sofriments dels milers de víctimes recordant el que els polítics haurien d'haver fet per evitar d'arribar a aquesta situació. Per això, quan el passat mes de juny es reuniren representants de grups per la Pau de totes les repúbliques de l'ex-Iugoslàvia, van fer una crida a l'ONU, a la CSCE i al Consell d'Europa perquè "imposés" la fi de la guerra, en particular a través del control internacional de l'armament pesat i de l'aviació militar. Afortunadament, sembla que aquest control es va aconseguir com a conseqüència de les pressions internacionals, sense necessitat d'intervenció.

Els pacifistes ex-iugoslaus també van proposar mesures noviolentes, de manera que es combinessin aquestes pressions amb iniciatives específiques en suport de les zones a les quals es pot estendre la guerra: el reconeixement de Macedònia i el reconeixement i la negociació amb els líders albanesos recentment elegits a Kosovo, Vojvodina i Sandzak. Suggereixen dues condicions per a la retirada de les sancions: que Sèrbia comenci un procés de negociacions amb els legítims representants de Kosovo sota els auspicis de l'ONU, i que Sèrbia i Montenegro garanteixin una amnistia pels objectors a la guerra.

Per la nostra part, subscribim i fem nostres les anàlisis i les propostes dels/les nostres companys/es dels Balcans. Creiem també que cal insistir en la importància de reforçar la capacitat de la societat civil per fer la Pau com a alternativa a les "solucions" militars. En aquest sentit, hem anat dedicant la nostra feina, pel

Creiem que cal insistir en la importància de reforçar la capacitat de la societat civil per fer la Pau com a alternativa a les "solucions" militars

que fa a la guerra a l'ex-Iugoslàvia, als següents camps:

- Informació fiable i no propagandística, tant perquè aquí es coneguin els aconteixements i les activitats del moviment per la pau

d'allà, com perquè ells/elles coneguin les reaccions de la nostra opinió pública davant del conflicte.

- Canalitzar l'ajuda humanitària a les principals víctimes de la guerra, la població civil, a través de grups independents. Aquest és el sentit de la tasca de coordinació de voluntaris/es per treballar en els camps de refugiats bosnis, que hem anat fent des de principis d'agost.

- Col·laboració amb els programes de resolució de conflictes i processos de reconciliació per al moment de la fi de les hostilitats, com el que hem emprat en col·laboració amb el Centre per la Pau, la Noviolència i els Drets Humans d'Osijek.

KEM (Kontzientzia Eragozpen Mugimendua)

Traducció: P.C.

EL MOC SE'N VA ALS CAMPS DE REFUGIATS A CROÀCIA

Dins de la campanya organitzada pel Moviment d'Objecció de Consciència de Catalunya, tres membres del MOC de l'Empordà, entre els quals hi ha un insumís pendent de judici, van marxar el propassat 18 d'octubre cap a Croàcia a preparar una campanya de col·laboració amb el Centre per la Pau, la No-violència i els Drets Humans de Zagreb.

Es preveu que durant un temps indefinit diversos voluntaris (i no prestacionistes) col·laborin en l'animació i dinamització dels camps que acullen els refugiats de la guerra dels balcans.

Redacció

L'ANTIMILITARISME DAVANT LA GUERRA UNA PROPOSTA CONSTRUCTIVA DEL L'ANTIMILITARISME DAVANT LA GUERRA A L'EX-IUGOSLÀVIA

El Centre per la Pau, la No-violència i els Drets Humans de Zagreb ens demana col·laboració per anar a camps de refugiats a Croàcia i treballar en l'àmbit de l'animació infantil i juvenil des d'una perspectiva d'educació per la pau. Per a nosaltres un aspecte rellevant d'aquests camps de treball amb infants i joves (a qui la guerra a Croàcia i a Bòsnia-Herzegovina afecta de moltes maneres), pot ser la idea del reconeixement de les diferències, especialment les contribucions de diferents nacionalitats i cultures.

El Moviment d'Objecció de Consciència (MOC) canalitza aquesta demanda i us proposa participar-hi activament.

Què pots fer? Si tens interès en col·laborar-hi i/o en anar-hi....
TRUCAN'S!!!

Casal de la Pau de Barcelona
Tel (93) 318 39 94 - laborables de 18 a 21

Moviment d'Objecció de Consciència de Catalunya - Secció de la Internacional de Resistents a la Guerra (IRG-WRI)

MOC Casal de la Pau, Carrer de Cervantes, 2 pral-1, 08002-BARCELONA

LEGIÓN 92, COM TRETS D'UN NO-DO

"mis muchachos están locos para ir a la guerra", declarava un oficial del contingent dels quatre-cents legionaris escollits. Aquest "...locos para ir a la guerra" s'ha d'interpretar com apassionats, morts de ganes per gaudir de la guerra. És comparable a dir: -els meus nens estan bojos per anar al cine. Tanmateix a Bòsnia-Hercegovina les bales, canonades, explosió, els crits de pànic i de dolor no sonen en dolby-stereo, barrejat amb el remoreig del rosega crispes del costat. Allà, malgrat l'armament no és tant sofisticat, com en qualsevol de les pel·lícules de la saga Rambo el brunzir d'una bala o el retrunir de morter eixorda les orelles, regira l'estómac i accelera els batecs del cor. Ni en el camp de tir de Melilla sonen iguals. Escollits per matar? per morir? Siguin com siguin: esbojarrats, folls, guillats, caps de trons, capgirats... que no els deixin garrar sols per Bòsnia-Hercegovina si us plau!

Des que a mitjans d'agost el govern espanyol va anunciar l'enviament de tropes de reforç, per l'ajut humanitari, a les de l'ONU, ja s'ha hagut d'escoltar al munt de barrabassades dels "herois" de la legió, escollits per la tasca humanitària, que més que bogeria denoten niciesia, toixesa i la més profunda estultícia. Si bé de bell antuvi hi havia obstacles a l'hora d'oposar-se obertament a aquesta decisió, després del desplegament d'una nostàlgia d'abnegada voluntat bèl·lica-suïcida-assessina-legionària, ara no en queda cap dubte de la irresponsabilitat d'aquesta desencertada decisió.

Mentre apareixen crues imatges per la TV de la desolada zona del conflicte, de l'abjecció que produeix la barbàrie de viure permanentment la batalla a la pròpia llar, esgarrioses escenes de mort i de dolor, des de la profunda i primitiva castrense Espanya s'escolten visques a la guerra, a la mort. Aquests ardorosos homes de gran vocació humana i solidària han donat mostres de les seves qualitats: "si me apunta un serbio me lo cargo", "para mandarnos a cuidar mujeres y niños, mejor que hubieran tomado a los marineritos del golfo", deien. Humanitat provada pels àrabs de Melilla, víctimes en llurs propis barris de les batusses que s'organitzen

de tant en tant, en les estones de lleure legionari. Què diran un cop a Bòsnia, quan s'adonin que protegeixen, entre d'altres, gent amb certes característiques anàlogues a les de llur Àfrica personal? Musulmans, que no moros. I si arriben a comprendre qu'ajuden un poble que lluita per adquirir el dret d'autogovernar-se, fugint de l'hegemonia d'un altre que representa l'estat unitari? Quisap, potser: "...mujeres y niños, moros y para colmo separatistas!".

Aquests homes són com trets d'un NO-DO, conserven la imatge-exhaustivament cuidada- des de la sublevació del 36: pantalons amb tirants, camises forçadament espitragades amb solapes amples, la típica boina amb questa mena de borla penjant d'un costat i, pel que sembla, també conserven les aptituds. Però alguns manquen d'aquell pit poblat, aquella cara bruna i ferrenya; barbamecs vestits com ara fa més de seixanta anys, que pretenen engendrar llegendes a l'estil de pel·lícules bel·licoses dels vuitanta.

Coincidireu amb mi: el que menys manca a Bòsnia-Hercegovina són enzes amb vocació de Rambo, més aviat en sobren. És prou provat que combatre el foc amb foc té uns resultats decebedors. La solució a Bòsnia-Hercegovina no és senzilla. Passa per una autèntica voluntat negociadora i un profund interès en solucionar-ho per part dels països europeus i la comunitat internacional. De bell antuvi l'interès d'Espanya per donar solucions al desvetllament de les nacions a l'antiga Iugoslàvia ha esdevingut paradoxal: partint d'una clara oposició al desmembrament nacional, ha acabat per condemnar la prepotència Sèrbia. Sempre, és clar, a remolc dels posicionaments dels màxims mandataris europus, per a no perdre l'uropeïtat, qualitat que salva d'un dels grans traumes a la vella Espanya. El govern espanyol ha estat greument egoista, ha mirat l'afer, no com un problema exterior a resoldre de forma desinteressada, sinó segons la incidència que podria tenir en l'interior. La finalitat no esdevé resoldre el problema dels bancans; més aviat és un mitjà per a la imatge d'Espanya integrada en el poder de la comunitat europea -més que posat en dubte- per controlar llur més immediat veïnatge, i alhora també demostrar la utilitat de l'exèrcit i justificar l'existència

d'un dels seus cossos més arcaics.

Si bé les declaracions d'ardor i gallardia d'homes formats per a la guerra ens sonaven lluny, (en un altre indret de l'espai-temps) la classe política dirigent també s'ha cobert de glòria, engegant lloances i arengues a la bestreta entorn el seu preuat exèrcit. Imagineu-vos què són capaços de fer quatre-cents homes uniformats que representen la més "castiza España"! Han reviscolat els sentiments més amagats; d'aquells que sempre s'han dit progressistes ha ressorgit "el Espíritu Nacional". Hi ha qui ha dit que ja és hora que es posi a prova el "nostre" exèrcit, que és una inversió de tots els espanyols, i per tant en calen resultats. Així, mentre gaudim dels resultats de la gran capacitat de formació i acurat sistema pedagògic, creador d'un enriquiment personal mercès a una mentalitat oberta basada en el respecte a la diversitat, com una exigència de tota democràcia de les seves institucions. Diputats i exdiputats socialistes es vanagloriaven de la gran tasca feta pel senyor Narciso Serra, en modernitzar, reestructurar i sobretot democratitzar l'exèrcit. La competència d'aquests xavals és indubtable, són el cos d'elit de l'exèrcit de terra, i el millor cos de xoc d'Europa! També s'ha afirmat que la legió ha sofert molt: reducció del seu contingent en els últims anys, reestructuració i manca de pressupostos per a realitzar les seves maniobres militars -això és una vergonya!- i és clar, diuen que se senten marginats. Però per sort la missió de Bòsnia-Herzegovina esdevé un test, assegurarà llur permanència i consolidació com a cos imprescindible i altament necessari per a una "grande i libre". Per acabar, deixeu-me que us previngui contra probables escenes entenedores de la legió en acció, no fos cas que acabessim tots vitorejant "La Legión".

Albert Garcia Catalan
MOC Badalona

TORNEU A CROÀCIA!

Entrevista a Zoran Ostric, desertor, de Zagreb¹

Zoran Ostric té 35 anys. Ha estudiat Física, Filosofia i Història i ha treballat durant molts anys de periodista per lliure.

Fa onze anys que va estar a les files de l'exèrcit iugoslau, "però llavors ni em podia imaginar la possibilitat d'una guerra a Iugoslàvia." Es va negar a acatar l'ordre d'incorporació a l'exèrcit croat.

Des de 1986 és membre actiu de grups i iniciatives ecològiques i per la pau. El juliol de l'any passat va ser un dels impulsors i iniciadors de la **Campanya contra la Guerra a Zagreb**. Una ramificació d'aquesta és el **Centre per a la Pau, la no violència i els drets humans**. Aquest centre vol convertir-se amb el temps en un institut que es dedicarà a treballar activament als àmbits de l'educació i de la promoció pública de la pau.

Zoran treballa allà de manera voluntària. Es dedica, per exemple, a organitzar tertúlies, debats públics i escriu a **ARKzin** (revista de la Campanya). Durant el mes de febrer va viatjar per Sèrbia i Bòsnia. El seu treball es centra temàticament sobretot en l'objecció de consciència. Actualment participa en la redacció de diferents informes, manifestos i crides sobre el tema.

Pregunta: Quants desertors i objectors viuen actualment a Croàcia?

Zoran: Especialment durant la tardor passada hi van haver molts casos de desertió. La raó és principalment la dolenta organització de l'exèrcit. Els que acabaven de ser reclutats havien de marxar directament a primera línia del front. Això els conforia, els provocava por i, en conseqüència, optaven simplement per fugir. Ara l'organització funciona millor, hi ha una preparació, etc.

P: Els reservistes també van ser cridats a files?

Z: Durant l'últim any han estat cridats a files, de manera consecutiva, entre 200.000 i 300.000 homes; aproximadament una tercera part, és a dir, 100.000, no hi han anat. Això són

l'exèrcit croat, per exemple, als reservistes, és a dir, a soldats de l'antic exèrcit iugoslau. Després es produeix la crida a files.

P: Els objectors i desertors són processats?

Z: Sí que hi ha processos, però de molts d'ells no en tenim notícies. Això té a veure amb la comunicació dolenta que hi ha entre les diferents ciutats/iniciatives. Aprop de Rijeka hi va haver un procés contra un home que va fugir de la seva unitat i que va ser agafat a la seva fugida. Sembla ser que el van condemnar a cinc mesos de presó. No sabem si el procés va ser públic o no. Tenim dret a un/a advocat/da. Segons les meves informacions, està complint la condemna a una presó civil.

Aquestes incerteses es deuen, sobretot,

càlculs meus molt per sobre, doncs no hi ha dades oficials.

La primera crida a files regulada es produeix amb l'establiment de l'exèrcit croat oficial, o sigui per primer cop fa cinc mesos. Primer es rep un avís en el qual es declara

reservistes de

a una situació legal poc clara. El procediment concret que es segeix depèn en bona part de la voluntat del jutge/ssa. Ningú sap exactament a què atènyer-se.

Sabem de dos casos més a Split. Sembla que allà les coses han marxat igual. Els nostres intents per esbrinar alguna cosa més per telèfon no han tingut èxit fins al ara.

És evident que hi poden haver hagut més processos a Croàcia, però no en sabem res.

P: Què és el que passa amb els 100.000 que no han obeït l'ordre d'incorporació a files?

Z: Jo suposo que els polítics i les autoritats responsables preferien fer la vista grossa, perquè no volen perdre popularitat entre la població iniciant milers de processos, per exemple, a Zagreb, contra els desertors.

Jo també he rebut una ordre d'incorporació, però com que no volia anar-hi, simplement vaig dormir cinc dies fora de casa i no va passar res.

El reclutament funciona, més o menys, de la següent manera: l'administració municipal rep l'ordre de reclutar, per exemple, 500 reservistes per a l'exèrcit. Llavors el que fan és enviar 600 o 650 ordres d'incorporació i s'espera a veure quants es presenten. Si n'apareixen, per exemple, 470, llavors es dirigeixen als pisos i cases dels que no s'han presentat,

fins a arribar a la xifra exigida. Els que són trobats han d'acompanyar-los i els que no són simplement oblidats. Naturalment existeix sempre el perill d'un nou intent de reclutament o d'una denúncia. D'una altra banda, aquest estatus es bo contra el totalitarisme, en una situació legal no definida.

P: Quines són les raons dels desertors/objectors?

Z: Aquells que no van a l'exèrcit o que han n'han fugit no poden ser considerats objectors de consciència. Tenen simplement, por de ser morts.

La situació que es produeix l'any passat és la següent: hi ha guerra. A Croàcia els soldats hi van voluntàriament a l'exèrcit. A més, hi ha el reclutament per part de les tropes paramilitars, tant de la part croata com sèrbia. També la policia, en l'antiga Iugoslàvia sota control de la República de Croàcia, es dedica a reclutar; i a més l'exèrcit iugoslau. Era una situació de confusió absoluta. Ara, amb només un exèrcit regular i la conscripció la situació és molt més clara.

P: A Croàcia hi ha dret a l'objecció de consciència i com funciona?

Z: Ara això ja és llei i també és d'aplicació per als soldats de l'antic exèrcit iugoslau. En un principi aquesta llei no estava prevista, però vam aconseguir la seva aprovació, gràcies a la nostra intervenció durant la passada tardor.

Segons aquesta llei, ningú està obligat a anar a l'exèrcit. La decisió la pren una comissió que va ser creada el març d'enguany. Des de llavors hi ha hagut unes 100 sol.licituts per fer el servei civil. La majoria han estat aprovades.

P: Què és el servei civil?

Z: Aquesta és precisament la qüestió. Normalment aquesta Comissió envia els sol.licitants a l'exèrcit i aquest els incorpora en serveis sense armes. Això, és clar, no és cap solució. Això no és cap servei civil. No sabien com s'organitzava un servei civil de veritat.

És per això que m'estic informant de com estan organitzats els serveis civils i els serveis de voluntaris a altres països. Llavors ens adreçarem al govern i farem pressió perquè aprovi lleis regulant un servei civil de veritat.

El servei civil que nosaltres desitgem no ha de restar obert només per a conscriptes, sinó també per a reservistes que, com jo, durant el temps de guerra no

han volgut prendre part a la guerra.

P: ¿Hi va haver soldats que es van oposar a la incursió d'una part de l'exèrcit croat a Bòsnia-Herzegovina (BiH)?

Z: Una part important, encara que no la majoria, de l'exèrcit croat es componia de voluntaris, entre els quals hi ha també molts croats procedents de BiH. Quan va començar la guerra a BiH, aquests volien lluitar allà. Desafortunadament, el govern croat va enviar a BiH també tropes regulars.

En contra d'això hi va haver també oposició a dins de l'exèrcit. Quan algú deia: jo només estic disposat a defensar la meua casa i el meu país, per regla general això ha estat respectat. D'aquesta manera, a BiH només han estat enviats aquelles parts de l'exèrcit croat que s'han mostrat disposades a anar-hi. En aquest sentit, segons les meves informacions, no hi ha hagut majors dificultats. Els responsables de l'exèrcit són molt intel·ligents. A aquells que no volen anar a BiH, els hi diuen que han d'anar a lluitar, per exemple, a Osijek. Altres, mentrestant, eren traslladats precisament d'Osijek a BiH; de manera que t'involucren en qualsevol dels casos.

P: ¿Quina és l'actitud de l'exèrcit croat davant les minories ètniques? ¿També han estat cridades a files?

Més de 2000 serbis de Zàgreb es van allistar voluntàriament a l'exèrcit croat. Una cosa semblant va passar a Vukovar, on aproximadament un 10% del serbis que viuen a aquesta ciutat van defensar la seva terra contra l'agressió sèrbia.

Z: El 78% de la població de Croàcia són croats; 1 milió són serbis, entre d'altres. També les minories nacionals són enrolades. D'altra banda, ja només del serbis que viuen a Zàgreb, més de 2000 es van allistar voluntàriament

a l'exèrcit croat. Una cosa semblant va passar a Vukovar, on un 10% aproximat del serbis que viuen a aquesta ciutat van defensar la seva terra contra l'agressió sèrbia.

També hi ha altres minories nacionals, com els húngars de Baranja, i també eslovacs, txecs, etc., de les zones en conflicte, que estan a l'exèrcit croat. Però de resistència de les minories contra el

reclutament no me n'han arribat notícies. La noció de resistència resulta molt difícil de definir a la realitat croata. D'una banda, et trobes amb les unitats paramilitars, feixistes, del HOS que tenen la seva central al centre de la ciutat, on la gent va a allistar-se, a 100 metres d'on teníem la

nostra oficina anterior. Malgrat que vam estar tan a prop durant tant de temps, mai es va produir cap incident.

D'altra banda, hi ha per exemple els adventistes que viuen sobretot en una zona determinada a prop de Zagreb.

Aquests durant la guerra, a la tardor passada, van organitzar brigades de treball que feien la seva feina als territoris destruïts. Tothom estaven satisfets, també els militars. Van renunciar, doncs, al seu reclutament. Jo això també ho entenc com a resistència.

Els objectors de veritat venen, majoritàriament, d'Istria. Atès que aquesta regió es troba relativament lluny de la zona de guerra, és bastant comprensible. Però tampoc allà hi va haver una resistència visible contra la guerra; i quant la gent va ser cridada a files, el 90% hi va anar. Aquesta gent té una consciència civil; es diuen a si mateixos: estic en contra, lluito en contra, però el meu deure es anar-hi.

La situació s'aclara de mica en mica. Ara ja tenim bons contactes amb el ministeri de Defensa. Es pot parlar amb la gent d'allà, i es mostren receptius a bones propostes. És evident que s'ha de fer una pressió complementària al parlament i aquestes coses. La relació és difícil també amb els mitjans de comunicació. A aquests no els hi pots anar amb això d'"eh, gent, teniu dret a l'objecció de consciència, objecteu!".

P: ¿Poden tornar a Croàcia els objectors i desertors que han fugit a l'estranger?

Z: S'han de considerar molts problemes al respecte. S'ha de tenir present que no hi ha inculpacions generals, no hi ha mesures generals en contra seva. És per això que tampoc podem demanar una amnistia general per a ells.

D'altra banda, existeix el perill d'una detenció i d'un procesament. Tampoc es pot excloure un nou reclutament.

La tornada a Zagreb resulta relativament fàcil; més difícil resulta la situació al camp, a altres ciutats (Osijek) i als territoris on es lluita actualment. Tampoc es pot excloure la possibilitat de que, com ja ha passat un parell de cops a

Aquells que no van a l'exèrcit o que n'han fugit no poden ser considerats objectors de consciència. Tenen, simplement, por de morir.

Osijek, vinguin els paramilitars i et matin. Són coneguts també els edictes municipals de Osijek, Sisak i Zadar, segons els quals els desertors fugits han de tornar ara, perquè després no seran acceptats. També pot passar que la teva vivenda sigui utilitzada com

a habitatge per a soldats o refugiats. Els voluntaris de l'exèrcit, en especial, ho veuen com una forma de pagament. A Split, per exemple, hi ha uns 1000 casos d'aquest tipus. Els intents de l'administració local per evitar-ho no han tingut èxit. En tots aquests casos nosaltres

oferim ajuda, contactem amb advocats, etc.

Faig una crida als que han fugit: torneu a Croàcia i ajudeu-nos a lluitar contra l'odi i per la justícia.

als que han fugit: torneu a Croàcia i ajudeu-nos a lluitar contra l'odi i per la justícia.

Nosaltres, per exemple, hem organitzat tallers de no-violència a un búnker durant una alarma de bomba. Tot això és possible. La lluita no és només per

Jo estic vivint tot el temps a Zagreb, soc actiu i se sap que sóc objector de consciència. Poden cridar-me a files, em poden detenir, igual que a centenars de persones més. Malgrat aquests riscos, faig una crida

Croàcia, sinó també pels ideals propis. Així doncs, hi ha un perill possible per a tots aquells que no volen combatre. És necessari apel·lar els governs occidentals perquè els donin asil. A més, els emigrants del territori de l'antiga Iugoslàvia poden fer una bona feina, especialment des de grups de cooperació. Com a exemple faré esment del grup MI ZA MIR a Amsterdam.

Franz Nadler

Traducció: Pàtric

¹ Aquesta entrevista va ser realitzada durant la Trobada Internacional d'Objectors de Consciència ICOM'92 a Le Coudré du Larzac (França), durant els dies 10 al 15-7-92.

CATALUNYA BÒSNIA

ABSURD, OI?

NO A LA CANTONALITZACIÓ SI A LA CONVIVÈNCIA

ASSOCIACIÓ CATALANA D'AMISTAT I COOPERACIÓ AMB
ELS POBLES ESLAUS I BALCÀNICS

FACULTAT CIÈNCIES ECONÒMIQUES AV. DIAGONAL, 690 · 08034 BARCELONA

Si voleu ajudar el poble de Bòsnia
podeu fer-ho col·laborant amb
CAMPANYA "AJUEM EL POBLE DE BÒSNIA".
Tel. (93) 302 01 44

DES DE LITUÀNIA

MITJANÇANT EL PEACE NEWS CONECTÀREM AMB GENT DE LITUÀNIA, UN TEMA QUE FEIA TEMPS TENIEM PENDENT. VAREM DEMANAR QUE ENS EXPLIQUESSIN LA SEVA HISTÒRIA

RECENT: EL PROCÉS D'ALLIBERAMENT NACIONAL; LA RESISTÈNCIA A L'EXÈRCIT SOVIÈTIC; LES CAMPANYES DE DESERCIÓ A LA MILI... I ARAUS REPRODUÏM LA CARTA QUE ENS HA ARRIBAT.

La resistència no violenta a Lituània té una tradició històrica bastant llarga. Va trobar una expressió principalment cultural i religiosa que es va desenvolupar en la resistència massiva o la desobediència civil contra la russificació. Hi va haver campanyes per la sensatesa (sic) durant el segle XIX liderades pel bisbe Montiejus Valancius, la lluita per la premsa i l'ensenyament escolar lituà, eliminats després de la rebel·lió de 1863, la resistència a les agressions armades a les esglésies -com la conguda massacre de Kraziai quan les tropes dels cossacs del tsar van atacar violentament l'església i el convent de les monges bernardines, que s'havien negat a interrompre les precis de vigílies i no havien permès tancar l'església.

La proposta de buscar la independència de Lituània només per vies no violentes es va originar en els primers moments de la programació de les activitats del Moviment de Reestructuració Lituà "Sajudis". "Sajudis" va néixer el 3 de juny

Desplegament militar soviètic.

Desplegament militar soviètic.

de 1988 com a iniciativa d'un grup de 36 persones que van decidir d'aprofitar al màxim les possibilitats que oferia la Perestroika. "Sajudis" es va proposar revifar el passat històric nacional de Lituània i reclamar un estat en front de la manca de consciència nacional a causa de l'ocupació.

Durant la primavera del 1988 van començar a actuar altres grups -la Unió de Polítics Exiliats, la Unió Lituana d'Oficials i Reservistes, la Unió de Mares de Soldats, la Lliga per la Llibreta de Lituània, etc- i tots ells es van unir a l'oposició del poble contra el règim soviètic.

Va ser especialment impressionant l'acció "VIA BÀLTICA" organitzada per "Sajudis" i els Fronts Nacionals de Letònia i Estònia. Aquesta acció era la commemoració del pacte Ribbentrop-Molotov del 23 d'agost de 1939, el resultat del qual va ser la pèrdua de la independència dels estats bàltics. Dos milions de persones van unir, en una cadena humana, Vilnius, Riga i Tallinn; una distància de 650 kms. A Lituània es van recollir un milió i mig de signatures contra els resultats del pacte. El reconeixement de l'ocupació de Lituània va originar una campanya de resistència a servir a l'exèrcit soviètic. Els joves, especialment estudiants, van cremar

públicament les cartilles militars, i els neolituans en van ser els pioners. Uns 102 veterans de la guerra d'Afganistan van renunciar a les seves pensions de guerra. La lleva de 1990 de l'exèrcit soviètic s'en va anar en orris. Al mateix temps van augmentar les friccions amb els soldats soviètics, especialment els russos.

La nostra primera acció va ser una sentada prop d'una base militar soviètica protestant contra l'increment de la tensió a la societat deguda a l'ostentació militar, treient tancs al carrer i els soldats totalment armats per la ciutat. El nombre de desertors es va incrementar, i molts de joves defugien el ser reclutats o presos pels militars. En aquesta tensa atmosfera el nou parlament no-comunista elegit a la primavera del 1990 va proclamar una "Llei Temporal de Seguritat del Territori" (febrer del 1990) per tal de protegir els joves de la conscripció de l'exèrcit soviètic o, fins i tot, de les sentències que es poguessin produir. Aquesta "Llei Temporal" seria la base de la creació d'un exèrcit nacional, quan la independència fos proclamada el 2 de març del 1991.

Però aquesta creació va ser secreta fins el mes d'agost, amb el reconeixement de la independència arreu del món; secreta perquè ningú no estava totalment

Acció davant una base militar soviètica.

segur de que les coses no acabessin d'una altra manera. Erem totalment inexperts, i no teníem la informació que necessitàvem. per tant erem incapaços de lluitar.

Es va crear un exèrcit nacional com a símbol de sobirania, i les estructures militars eren molt similars a les de l'exèrcit soviètic perquè una part molt important de l'antic exèrcit en va formar part. Ara, la segona lleva de l'exèrcit lituà ja és en marxa, però és limitada i progressiva. Un servei alternatiu s'ha establert, de la mateixa durada que el militar, per al qual no calen proves per a fer objecció de consciència. Durant la primera lleva, juntament amb la Unió Social-Demòcrata, la Unió Lliberal Jove i la Unió Humanista Jove vam organitzar una sèrie de conferències i taules rodones per tal d'analitzar la situació i planificar accions. Les nostres activitats tiren endavant; estem recollint informació (ens és difícil perquè el reconeixement legal de la nostra associació ens arrossegà tot l'any). Al mateix temps escampem la informació sobre objecció de consciència, i tenim alguns objectors potencials. La situació no està massa clara. Alguns aspectes de la constitució han de ser novament debatuts, i ha d'aparèixer una nova "Llei de Seguretat del Territori". La "Llei Temporal" estableix 12 mesos de servei militar i 24 per a un servei alternatiu, però hi ha rumors que el servei militar serà allargat fins als 18 mesos. Sembla que l'alternativa seria realitzar un servei substitutori en l'àmbit rural o industrial, i la llista dels objectors hauria de ser aprovada pel govern. Els objectors viurien a casa i no haurien de portar uniforme. L'esperança és el ministre de seguretat

territorial, A. Butkevicius, que sembla un home progressista (va ordenar una investigació sobre els costos de la conscripció i de l'exèrcit voluntari comparats, per avaluar qui és el millor per al país). El ministre no coincideix amb la Unió d'oficials reservistes, de dretes, i els militars professionals que diuen que cal també un exèrcit de voluntaris. Mentre, nosaltres mirem de guanyar la lluita contra la conscripció. Hi ha una part de la població, al voltant d'una tercera part, que s'inclina a la dreta, i els més extremistes d'aquest grup són marcadament militaristes -per exemple proposen l'entrenament militar dels nens a l'escola durant l'ensenyament primari (amb els soviètics en teníem al primari i secundari)- Aquests dretans representen una amenaça per la democràcia. La tasca més important de "Sajudis" en la seva antiga etapa va ser el treball per la pau a nivell parlamentari. Quan es van convocar eleccions al Consell Suprem de l'URSS per la primavera de 1989 "Sajudis" les va guanyar en el Consell Suprem de Lituània. Però molts antics líders progressistes de "Sajudis" van abandonar l'organització. Els actuals parlamentaris de "Sajudis" no s'han adaptat al programa de l'antiga formació

decanta per una postura moderada i cap a una independència no violenta. La millor prova d'això van ser els esdeveniments del 13 de gener de 1991: ni el bloqueig econòmic o els intents de crear uns òrgans judicials paral·lels ni els atemptats i cops dels militars els dies 13 i 14 on van resultar ferides 1000 persones i mortes 14 no va afeblir el moviment per la independència.

Hi ha dos llibres publicats: un sobre els esdeveniments del 13 de gener i l'altre de material recollit per la Unió de Mares de Soldats sobre els crims contra els joves lituans durant el seu servei a l'exèrcit soviètic.

Les darreres enquestes sociològiques mostren que un 42% de la població dona un vot de confiança a l'actual Llei de Protecció del Territori, un 43% no ho fa, i un 15% no ha pres un posicionament definitiu. La Unió de Mares de Soldats es preocupa ara pel destí dels seus fills a l'exèrcit nacional. Altres organitzacions que treballen per la pau són el Partit Verd, el Centre d'Acció No Violenta, i grups de persones independents. Dos diputats del Parlament van votar contra la Llei de Protecció del Territori.

Acció davant una base militar soviètica.

de "Sajudis", i obstrueixen el treball del Parlament Lituà.

El sector moderat en el Parlament format per liberals i socialdemòcrates, que representen una bona part de la societat, s'inclinen cap a un model d'exèrcit de l'oest, i es resisteixen a la idea d'un exèrcit de voluntaris. Es podria esmentar el Fòrum Lituà per la Pau, antic Comitè de Defensa Pacífica de l'URSS, però en aquests moments és inactiu.

En general, la majoria de la població es

Ara intenten remoure els conceptes militaristes. El de Defensa Nacional s'acaba de crear, i per això creiem que ara és el millor moment per treballar en

Valdotas Iglus
CLUB DE JOVES PACIFISTES DE
VILNIUS "TAIKA"
2009, Lituània, Vilnius,
Basanavicius 18-8 Klapatauskui
Pauliui

Trad: Mireia Mata i Solsona

PANAMÀ I BÈLGICA

Aquest estiu, quan ens varem posar a treballar sobre l'AGENDA 93 amb el tema d'Estats sense Exèrcit com a fil conductor, apareixien a la premsa dues notícies en l'espai d'una setmana directament lligades al motiu central de l'AGENDA. El 30 de juny el Parlament de Panamà convocava un referèndum pel proper 15 de novembre per decidir sobre l'eliminació de l'exèrcit. Quatre dies després el govern belga anunciava que a partir del primer de gener de 1994 abolirà el servei militar obligatori, reduirà fortament les despeses de Defensa, passant a tenir un exèrcit de 80.000 efectius a 40.000 de professionals i posarà a la venda o destruirà part dels equipaments militars.

El cas de Panamà és paradigmàtic. El 20 de desembre de 1989 24.000 marines dels EUA envaeixen el país per "segrestar" el general Noriega, cap de govern després d'haver anul·lat unes eleccions en que en sortia derrotat. Fora d'alguns punts aïllats, l'exèrcit panameny no ofereix resistència i Noriega es lliura finalment el 3 de gener del 90 a les forces nord-americanes. Els EUA instauren un règim titella, amb Guillermo Endara al davant, que dos anys i mig més tard és incapaç de dominar el país: intents de cops per part de militars "nacionalistes" i les recents protestes davant la visita de Bush, camí de la Cimera de Rio del passat juny, que va obligar a suspendre un acte públic. Com a resultat de l'actuació policíaca contra manifestants que protestaven per la presència del President nord-americà, a conseqüència de l'aire, els efectes dels pots de fums es giraren contra la llotja d'autoritats.

L'opinió pública, que en un primer moment podia haver vist en l'ocupació nord-americana una possible sortida al desgavell organitzat per l'actitud totalitària de Noriega, cada com sembla més girada d'esquena a un govern imposat pels "marines" i que ha convertit Panamà gairebé en un nou Estat de la Unió, però sense donar solucions a les problemàtiques de misèria i injustícia social del país. En aquest context l'existència d'un exèrcit, amb elements que conserven un sentiment anti-ianqui i que podrien tenir temptacions de "salva pàtries" davant d'un govern venut als

interessos del nord, podria ser un factor d'"inestabilitat" (!?) política.

Per altra part l'entorn geogràfic de Panamà, limítrof amb un país sense exèrcit com Costa Rica i amb un altre com Colòmbia amb prou problemes interns com per tenir vel·leïtats transfrontereres, no justifica l'existència d'unes forces armades i, en cas de crisi interna, l'experiència del 20 de desembre demostra que surt a compte deixar-ho en mans d'especialistes: "La feina ben feta no té fronteres".

Tot plegat, des d'un punt de vista antimilitarista, com hem d'acollir la

En un moment de distensió, amb la desaparició del Pacte de Varsòvia, semblaria que la política de defensa dels estats europeus s'hauria de redefinir, molt més enllà del que marquen els acords de desarmament

La desaparició d'estats com el de Panamà, amb la instauració d'un govern titella i la dissolució de l'exèrcit, no sé si dóna motius de joia, des d'un punt de vista pacifista

actitud de prepotència fins ara inimaginable: la legalització del segrest més enllà de les fronteres pel Tribunal Suprem nord-americà; la intervenció militar declarada en tercers països mitjançant la figura de l'Agència contra la Droga (DEA); el marcatge dels governs mitjançant polítiques econòmiques, amb el cas extrem del bloqueig econòmic sobre Cuba; o, senzillament, la desaparició d'estats com el de Panamà amb la instauració d'un govern titella i la dissolució de l'exèrcit. Des d'un punt de vista pacifista no sé si dóna per motius de joia.

Un altre tema és la reducció de forces per part de l'exèrcit belga, amb l'abolició del servei militar obligatori. Que se sàpiga Bèlgica és membre de l'OTAN i la UEO, sense que es plantejgi qüestionar el seu status. En un moment de distensió, amb la desaparició del Pacte de Varsòvia, semblaria que la política de defensa dels estats europeus s'hauria de redefinir, molt més enllà del que marquen els acords de desarmament. Lluny d'això,

fora d'alguns retocs pressupostaris que afecten projectes concrets, les polítiques generals dels ministeris dels exèrcits

semblen intocables: manteniment dels efectius; creació de noves unitats, com la franco-alemanya; o projecció cap a altres punts del planeta, allà on hi hagi interessos econòmics per defensar, com en el cas emblemàtic de la Guerra del

Golf.

Iniciatives com la belga sembla que trenquin amb aquesta dinàmica i plantegen un seguit de preguntes que semblaven inqüestionables. No era un valor irrenunciable el manteniment del reclutament obligatori? Que cap dels consocis a l'OTAN o a la UEO s'hagi queixat, vol dir que Bèlgica pot afrontar les seves obligacions a les aliances militars, tot i la reducció d'efectius? I, especialment, com s'explica la limitació pressupostària del Ministeri de defensa belga. No es repetia, fins l'avorriment, que un exèrcit de professionals era molt més car?

Fora bo que algú es dediqués a donar respostes. Mentre, en Solchaga pot trobar un recurs on agafar-se per afrontar el tan injuriat dèficit públic. Segur que no aixecaria tantes queixes populars com l'augment de l'IVA o de l'IRPF.

Gustinet
MOC Alt Empordà

LA IMMINENT ABOLICIÓ DE LA MILI (I)

En aquest article, que tindrà la seva continuïtat en el proper número, Rafael Ajangiz, membre del Moviment d'Objecció del País Basc (KEM) exposa i raona que, en un plaç breu de temps, el govern espanyol decidirà suprimir el servei militar obligatori, seguint l'exemple de Bèlgica i d'altres països europeus que pendran la mateixa decisió.

El moviment pacifista -inclòs el basco- no creu en la imminent abolició del servei militar (SM) obligatori. Hem repetit aquesta consigna fins al cansament des que ens vàrem embarcar en això de la insubmissió, però no la creiem possible a curt termini. L'hem utilitzada com l'instrument vàlid que és per connectar amb la "majoria social" i per introduir contradiccions en el Sistema i, tot i això, prevalen els dubtes sobre la seva immediatesa i fins it tot la seva conveniència. Un sondeig entre nosaltres situaria aquest assoliment entre 1996 -com a molt aviat- i el 2010. I com que no hi ha pas pressa, què menys que gaudir de la plàcida letàrgia que ens invadeix en la ressaca dels tres anys insubmisos!

No obstant, és una greu equivocació descartar la possibilitat real que, abans de finalitzar 1993, el govern decidís per acabar amb l'obligatorietat de la mili. I ho és per dues raons. Primera, perquè una de les claus que ens ha permès -sobretot al KEM- arribar a on som és la nostra capacitat per anticipar els moviments del contrari i dissenyar amb prou antelació la resposta més avantatjosa. El moviment següent és l'abolició del SM i la nostra obligació és saber quan i com això arribarà. Segona, perquè hi ha indicis suficients per creure que aquesta decisió pot esdevenir-se molt abans del que en general es pensa.

Vegem-ho. Un indicatiu és la recent ruptura del pacte PP-PSOE en matèria de defensa, el mateix pacte que feu possible la "nova" Llei del Servei Militar. El PP, en la seva peculiar campanya electoral, acusa

ara el PSOE de no assegurar econòmicament l'acordada professionalització de les Forces Armades (FAS) -hem de desterrar aquest terme, encertat eufemisme d'abolició del SM, que pretén explicar aquesta reforma com una decisió madura i moderna del govern, i no com l'exigència ineludible del consens social activat des del moviment pacifista. Dos. Aquesta mateixa penúria econòmica, conseqüència del pla d'ajust econòmic aprovat el juliol (El País 26-7-92) i del fracàs de l'avió de combat europeu (Alemanya abandona el projecte, no ens enganyem), agreuja la crisi de les FAS i ens acosta a la fi del SM. Tres. La

dues últimes conteses -a jugar pel PP, a negociar pel PNB, CiU o IU, o fins i tot a treure's de la màniga el propi PSOE si decideix continuar en solitari. A la fi i al cap, el seu govern ha anat prioritant les mesures econòmiques del ministre d'economia sobre les "necessitats" de defensa en mig d'una recessió que obliga a un estalvi cada cop més gran, parla cada vegada més de professionalització com perquè ens en anem fent una idea i decideix que a l'ex-lugoslàvia només hi vagin professionals. Circumstàncies homologables afectaven els belgues, i sense gaires escarafalls han decidit utilitzar l'abolició del SM com a mesura de xoc davant una caiguda dels partits tradicionals.

Abans de finalitzar 1993, el govern decidirà acabar amb l'obligatorietat de la mili

Que ningú no s'escandalitzisi el que abans era negre ara és blanc i el que era impossible, possible. Tant a Bèlgica com aquí, el discurs oficial és perfectament

"sorprenent" decisió del govern belga d'acabar amb el SM en un any i mig sembla ser el primer cas d'una encomanadissa "malaltia" que afectarà aviat Holanda i possiblement també França -en aquest país els socialistes han quedat sols defensant el SM i la rapidesa amb què han acusat els seus

veïns d'inconsciència és sumament sospitosa. I quatre. No podem descartar la pèrdua de la majoria absoluta del PSOE en les pròximes legislatives, hipòtesi que treballa el govern. En aquest context, la mili pot convertir-se en una bona carta electoral -com ho ha estat ja en les

reciclable, i els intel·lectuals en nòmina, abans vehements defensors de la postura antiabolicionista, es reconverteixen sense traumes a un decidit abolicionisme. Per això hi són les elits, per "orientar" el poble il·lustrat. Per exemple, només uns mesos abans que la prestigiosa Comissió Gates presentés amb rigor la necessitat d'abolir

el SM en l'exèrcit nord-americà, hi havia hagut una altra no menys prestigiosa comissió que conclouia exactament el contrari i que ningú ja no recorda.

Segui el 1994 o el 1997, el que és cert és que l'abolició del SM és en si mateixa inevitable, com a conseqüència

La "sorprenent" decisió del govern belga d'acabar amb el SM en un any i mig sembla ser el primer cas d'una encomanadissa "malaltia" que afectarà aviat Holanda i possiblement també França

natural de l'evolució estructural de les FAS, de totes les FAS. Els exèrcits de masses han deixat de tenir sentit des que la dissuasió nuclear va aparèixer en escena -el cop de gràcia ha estat la desaparició de l'"amença" soviètica- i tots els governs europeus ja fa anys que reconverteixen profundament les seves FAS. Per això en la dècada dels setanta van assignar tants recursos a la modernització del seu potencial bèl·lic a la creació d'unitats mòbils operatives completament professionals. Aquestes mateixes unitats que ara s'integren amb tota naturalitat en les Forces d'Acció Immediata i d'Acció Ràpida de l'OTAN per preservar el "Nou" Ordre Mundial en la "seva" Perifèria/Sud. El SM s'ha convertit en un apèndix afuncional. Per això Bèlgica -i gairebé tots els demés països- pot ara extirpar-lo sense que l'organisme -les FAS- en pateixi. I fins i tot permetre's reduir la fins ara inflada despesa militar per suportar millor la recessió.

Per sort, aquest refinat militarisme no és importable aquí. I no ho és perquè en aquest país hem perdut el tren de la Història, i pretendre enganxar-s'hi en els temps que corren -compromís fervent del govern- és abocar-se a greus contradiccions estructurals. Ni hi ha diners per adquirir un potencial bèl·lic homologable ni -el que és més important- suport social a un increment de la despesa militar en perjudici d'altres necessitats més prementors.

L'exèrcit espanyol és un petit/gran

desastre. Per exemple, el sobredimensionat exèrcit de terra, pensat en el seu moment per al control intern del territori, ni compleix la seva funció original, avui assumida per altres instàncies de forma més eficaç i subtil, ni encaixa en l'esquema de l'UEO i l'OTAN. Molts dels seus comandaments només saben ensinistrar soldats de reemplaç i les unitats d'elit (legionaris, paracaigudistes i aereotransportades, eix central de les Forces d'Acció Ràpida) amb prou feines disposen de material modern. Per a la seva recent mobilització, per exemple, s'ha hagut de recórrer a avions militars prestats per altres països. Si fem cas de la política de gestos de les nostres FAS, gosaria fins i tot dir que, en la gran partida de botifarra de l'euroexèrcit, el govern espanyol sempre porta catxa. Dues fragates -aquestes que tant airegen a la Mediterrània- i alguns F-16 que es precipiten a terra amb persistent freqüència per la imperícia d'uns pilots que quan aprenen a volar, ho fan cap a

Sigui el 1994 o el 1997, el que és cert és que l'abolició del SM és en si mateixa inevitable, com a conseqüència natural de l'evolució estructural de les FAS, de totes les FAS. Els exèrcits de masses han deixat de tenir sentit des que la dissuasió nuclear va aparèixer en escena -el cop de gràcia ha estat la desaparició de l'"amença" soviètica- i tots els governs europeus ja fa anys que reconverteixen profundament les seves FAS

companyies privades, no són precisament bones cartes per al joc de la guerra. Potser per això aquest govern s'esforça tant en la investigació militar -perquè creu que així incentiva l'economia, principi desestimat per importants economistes- que tants fracassos recull -l'EFA n'és només l'exemple més conegut. i molt més bé aniria reconduir l'agonitzant indústria militar convencional cap

a la producció civil i evitar així una altra nova bossa de parats/des.

Així doncs, i a diferència d'altres països, els i les pacifistes d'aquest Estat hem d'entendre aquest context com una oportunitat ineludible. Sobretot si encertem a veure l'abolició del SM com el primer pas de la futura abolició de l'exèrcit.

**Rafael Ajangiz
KEM. País Basc.**

Traducció: P.C.

ALGUNES VALORACIONS SOBRE EL JUDICI A L'ANSELM DIAZ

Ara, setmanes després d'aquell 4 de Juny, amb el temps suficient per tenir una imatge retrospectiva, és un bon moment per fer una anàlisi (autoanàlisi) de com es va portar la campanya. Del que es pretenia i del que es va aconseguir. Així com fer alguna reflexió sobre el contingut de la sentència.

Des d'un bon començament al plantejar-se la campanya, des dels diferents col·lectius antimilitaristes de les comarques gironines (MOC Empordà, Mili KK Girona i la Coordinadora Antimilitarista de Salt) ens vam proposar d'una banda donar publicitat al judici i d'altra intentar que la insubmissió (què és i per què) arribés al màxim de gent possible. Era, i ho és, fonamental (al meu entendre) sortir de la marginalitat sovint propiciada per nosaltres mateixos. Deixar de donar la visió dels quatre radicals de "xupes negres" per arribar a un ventall més ampli de gent. És per això que s'intentà parlar amb el màxim possible de sectors socials, des d'ajuntaments, passant per sindicats, grups marginals, entitats diverses i fins i tot el bisbat. Així mateix a l'hora de realitzar diferents accions, fer les típiques com ara encadenades però també fer accions lúdico-reivindicatives, accions diferents en les que hi poguéssim participar i/o arribar a gent molt diferent. No limitar-se a fer un concert hard-core sinó fer altres coses per un altre públic. En aquesta campanya evidentment es va fer el concert (que és important fer-ho!) però també es va fer un recital de cantautors, o jocs no-competitius i no-violents per la mainada, teatre,... És intentar aconseguir un ventall d'accions prou ampli com per poder cridar l'atenció a diferents sectors de la societat. De fet es va aconseguir donar la imatge de ser quelcom més que quatre radicals.

Segurament aquesta imatge es va aconseguir gràcies a que en tot moment la premsa de Girona se'n feu ressò de les diferents accions, fent un bon seguiment de tot el que es feia, així com un parell d'editorials criticant els processos i els judicis a insubmisos. Això és un factor molt important, doncs tots sabem la influència que tenen els mitjans d'informació de masses.

Un altre punt clau, i segur que el bon paper de la premsa és conseqüència d'aquest, va ser aconseguir que els autoinculpats tinguessin un ressò social important. Sobretot la presència d'en Lluís Llach motivà que la publicitat del

judici creixés molt.

No es pot dir que la campanya fos un èxit total (des de dins els col·lectius sabem tot el que no va sortir bé, el que s'havia de fer i no es va fer, ...) però considero que podem estar una mica satisfets pel fet d'aconseguir un bon funcionament de treball dels tres col·lectius (tot i les diferències ideològiques que hi poden haver), es va aconseguir un ressò important del judici, i s'arribà a molta gent diferent. De fet en un diari de Girona sortia la frase "**els insubmisos ja no són quatre il·luminats**". Molt simptomàtic, no?. És obvi que només estaríem satisfets amb l'absolució de l'Anselm. I de fet no cal oblidar que estem tan sols en una pausa (estival) de la campanya.

LA SENTÈNCIA

El 6 de juny ens arribava la sentència de la magistrada Pilar Rovira condemnant a l'Anselm Díaz a 2 anys 4 mesos i 1 dia de presó però amb petició d'indult total a la govern.

Fent cinc cèntims d'aquesta sentència, la qual (com totes) està dividida en quatre parts bàsiques: **ANTECEDENTES DE HECHO**, **HECHOS PROBADOS**, **FUNDAMENTOS DE DERECHO** i **FALLO**.

En el primer apartat **ANTECEDENTES DE HECHO**, es fa constar que s'acusa

l'Anselm de negativa a incorporar-se a la PSS, es fa constar també que el fiscal demana que s'inclogui en la seva petició el fet que l'Anselm manifesta de forma reiterada la seva negativa a incorporar-se a la PSS, així com rebaixar la pena inicial de 3 anys a 2 anys 4 mesos i 1 dia (el mínim). També consta que la defensa demana l'absolució.

En el següent apartat **HECHOS PROBADOS** explica quan va ser reconegut com a objector, on havia d'anar a fer la PSS i diu textualment: "*manifestando entonces el acusado, de forma expresa que se declaraba insumiso en base a sus convicciones morales, postura que ha mantenido en todo momento, negándose a realizar la PSS*". També considera un fet provat que "*El acusado ha venido prestando desde joven, de modo gratuito y voluntario, distintos servicios de carácter social y ecológico, colaborando en colectivos para marginados*".

El tercer apartat és el **FUNDAMENTOS DE DERECHO**. La magistrada Pilar Rovira comença explicant que la tipicitat dels fets s'inclou dintre la negativa a realitzar la PSS, fent constar que "*la negativa ha de comportar una actitud inequívoca de rechazo del cumplimiento de la PSS, no bastando actos indiciarios (...) el acusado ha reiterado de forma expresa y amplia su rechazo*".

Posteriorment passa a rebatre els arguments de la defensa "... la defensa

alega la existencia de dos causas de justificación (...) que a su entender borran el elemento de la antijuricidad: 1) el estado de derecho y 2) el obrar en el ejercicio de un derecho o en el cumplimiento de un deber".

En el primer cas, l'estat de necessitat, la magistrada diu "al acusado no se le impone la prestación del servicio militar, sino la de un servicio social. El conflicto no es pues entre una íntima convicción pacifista y la obligación militar". La defensa durant el judici va remarcar que el que s'estava jutgant era el Servei Militar Obligatori entenent la PSS com un afegit a aquest. Més endavant diu la magistrada que la PSS que havia de fer l'Anselm "no participaba de ningún elemento militarista" així mateix afegeix: "Los razos majentos absolutamente respetables del acusado, de que la PSS reproduce los esquemas militares, y supone una institucion que ayuda a perpetuar y reafirmar el ejército forman parte de un movimiento de desobediencia civil que aspira en última instancia, a la abolición de los sistemas militares. Por ello es congruente el rechazo a la PSS dentro de tales aspiraciones...". D'aquesta manera diu que no hi ha veritablement un estat de necessitat, ja que no considera a la PSS íntimament lligada al Servei Militar.

Pel que fa al segon punt de la defensa ("obrar en el ejercicio de un derecho o en el cumplimiento de un deber") la magistrada considera que l'Anselm va exercir aquest dret (el dret de llibertat ideològica) demanant ser reconegut com a objector, i considera que no es contraposa a aquesta llibertat ideològica la realització de la PSS, així mateix diu que la segona part, "obrar en el ejercicio de un deber"

és refereix a un deure legal, per tant tampoc no és vàlid aquest argument.

Per últim trobem la part més interessant de la sentència: "**Aún procediendo jurídicamente la condena por los rigurosos términos empleados por el legislador en el tipo, la juzgadora estima que la omisión que se pena, cuando no es llevada a cabo por motivos de desidia, indiferencia o apatía social, sino dentro de un movimiento de desobedientes civiles, con unos evidentes motivos de solidaridad; aspirando el acusado a fines tan loables como la mejora de la sociedad, asumiendo conductas no violentas y ejercitando en libertad íntimas convicciones morales; NO DEBIERATA CONDUCTA RESULTAR PENADA, dados los fines insitos al Derecho Penal. Por ello, y en ejercicio (...) propondré al gobierno el indulto total para el acusado.**"

A l'últim apartat **FALLO**, diu que es condemna a l'Anselm Díaz a dos anys quatre mesos i un dia de presó menor.

Actualment l'Anselm està en llibertat esperant que el govern decideixi sobre la petició d'indult.

Aquesta sentència, que introdueix la petició d'indult (si bé no és una petició nova en el camp de les sentències a insubmisos) posa en evidència un cop més l'esquizofrènia de la justícia, els legisladors han d'aplicar lleis amb les que no estan d'acord, lleis que la major part de la societat tampoc està d'acord, aleshores a què esperen a modificar aquestes lleis? Evidentment hem de dirigir les nostres crítiques en aquest sentit als que fan les lleis, és a dir ALS POLÍTICS.

I ARA QUÈ?

Un cop va sortir la sentència els diferents col·lectius antimilitaristes i l'Anselm decidirem no presentar recurs a la sentència seguint el criteri seguit des del moviment antimilitarista en general i s'està a l'espera que el govern decideixi sobre l'indult (al setembre-octubre), les possibilitats sobre que concedeixi aquest indult total són molt petites, hi ha una tercera via que seria concedir l'indult parcial, en la que no es rebaixaria la pena però l'Anselm no hauria d'ingressar a la presó.

Així mateix es feu públic el rebuig a la sentència, tant per la condemna com per (iaixò pot estranyar algú) la petició d'indult. Evidentment la única sentència vàlida hagués estat l'absolució. Pel que fa a la petició d'indult (tot i que nosaltres el vam demanar durant el judici) la nostra crítica està centrada en que l'indult significa que el perdó per un delictes comés, però per nosaltres ser insubmis no és cap delictes, aleshores que han de perdonar?. És molt més coherent una amnistia en el sentit que aquesta esborra el caràcter punitiu d'una acció. De totes maneres el Grup de familiars i amics de l'Anselm està portant una campanya per demanar l'indult, i a més ja són varis els ajuntaments que han decidit en ple demanar al govern que es concedeixi aquest indult (Torroella, Girona, Arbúcies, i més). Tot i el que s'ha comentat, considerariem positiva la concessió de l'indult ja que seria un esclatxa, una porta que es faria a l'Estat.

Isidre
MOC Alt Empordà
Fotos: Anna Carreras

TRENQUEM EL MUR

(o si més no, travessem- lo)

Semblen inofensives, tan petites i fràgils. De paper rompible, arrugable, i a sobre reciclat (i reciclable...). Però són màgiques. Les cartes tenen el fantàstic poder de filtrar-se per les esclotxes més insignificants i penetrar els murs més aillants. Arriben a tot arreu, i transporten missatges fonamentals. Les cartes tenen el poder de trencar l'aïllament, la comunicació. Ara com ara no podem tirar a terra materialment els murs de les presons que captiven la llibertat dels nostres companys. Però podem trencar l'aïllament que pretenen. Depèn de tots. De tú i de mi també. No costa res escriure una carta, una postal, quatre ratlles de solidaritat i ànims. I té importants conseqüències. Ja pots començar, avui mateix (la llista no és pas curta...).

INSUBMISOS EMPRESONATS

Patxi Leoné
(traslladat a la Prisión de Iruña)

Luís Miguel Roncera Heras
(La Torrecica)

ADRECES DE LES PRESONS

Prisión de Salamanca
Av.Aldehuela,s/n. SALAMANCA

Provincial de Granada
Av.Madrid,34 18071 GRANADA

Prisión de Iruña
C/S.Roque,1,Pamplona,31071
Navarra

La Torrecica
Ctra de Ayora Km.72 02071
ALBACETE

Provincial de Zamora
Ctra Almaraz Km.2 49071 ZAMORA

TERCER GRAU

Han passat a tercer grau :

Vicente D.Azaña Rodriguez
(La Torrecica)

Miguel An.Martinez Martin
(Provincial de Zamora)

Javier Zurbano Martinez
(Prisión de Iruña)

Joseba Lazcano
(Prisión de Iruña)

Jose L. Moreno Pestaña
(Provincial de Granada)

Clemente Garcia Dominguez
(Prisión de Salamanca)

EN LLIBERTAT CONDICIONAL

Han passat a llibertat condicional:

Antonio Oriol Valles
José González García
Jose L. Moreno Pestaña
José Gonzalez Garcia
Josep Antoni Escalada
Enric Blasco Cuenca
Hugo Vila de la Cruz
Josep Insa i Vilanova
Fr.Javier Batres de Rojas

Actualitzat el dia 13 d'octubre de 1992

PSS-0, INSUBMISSIÓ-2

A Badalona no podem dir que s'hagi erradicat la PSS, perquè sabem que se n'està fent a la Creu Roja i als Bombers. Però el que sí podem dir és que la mantenim a ratlla; que per ara hem pogut frenar tots els intents de l'Ajuntament per introduir-la en el seu si. En el Mocador núm. 12/13, amb l'irònic encapçalament de PSS-0, INSUBMISSIÓ-1, explicàvem com s'havia evitat la introducció de prestacionistes en programes d'Educació Social i en serveis d'Educació Especial depenents de l'Ajuntament. El silenci per

part d'aquest ha durat fins que aquest estiu Convergència vol presentar una moció per tal que l'Ajuntament aculli prestacionistes; Iniciativa RECOLZA la proposta, si bé la "suavitza" recalcant que el servei caldria fer-lo en entitats cíviques. Per part nostras s'engega l'única via possible: CONVÈNCER L'ADVERSARI. Unes cartes personals a cada un dels membres del consistori incloent el dossier "proposta del MOC", i la nostra presència silenciosa en el ple. El resultat ens va sorprendre. Els

Socialistes (majoria) van votar en contra, alegant que el tema era prou controvertit com per merèixer un estudi profund. Van aprovar una comissió d'estudi, però de moment ja s'ha aturat el que semblava iminent. Ja us explicarem com acaba. Adjuntem una còpia de la carta que es va adreçar a cada regidor.

M. Dolors
MOC Badalona

Badalona, 29 de juny de 1992

Sr/sra conseller/ra

Assebatats que el proper dia 1 de juliol el Plè de l'Ajuntament de Badalona debatrà una proposta referent a que aquest consistori rebi el servei directe de joves que compleixin el servei militar en la modalitat de Prestació Social Substitutòria (P.S.S.), volem reiterar la nostra oposició absoluta a la proposta i recordar-vos quins són els motius que ens porten a dir no a la P.S.S. i a qualsevol substitut del servei militar obligatori.

Com sabeu sempre hem estat en contra de que el nostre Ajuntament utilitzés la mà d'obra d'objectors en P.S.S., i per això ja l'any 1989, en la ocupació del Plè en la que es demanava el recolzament del Consistori en la demanda de llibertat per a Marià Sans, objector insumís badaloní empresonat en aquelles dates, i en el que es va dur a terme una encadenada que va fer possible el nostre accés a la paraula i la expressió oral de les nostres reivindicacions, vam incloure dins d'aquestes la petició expressa que l'Ajuntament es definís en contra de crear llocs per a la realització de la P.S.S. En el decurs d'aquella acció, i després que el Consistori abordés positivament el tema de la demanda de llibertat per en Marià, vam ser pregats d'abandonar la salamagrega que no s'acordés una posició concreta del plè respecte la P.S.S. Un conseller socialista, en representació de l'alcalde i del PSC, es va comprometre amb nosaltres, a canvi de la nostra retirada ordenada del plè, a que l'Ajuntament no utilitzaria els prestacionistes mentre ells fossin al govern.

Poc temps després vam saber com mitjançant el conveni de col·laboració amb la Creu Roja, el Departament de Serveis Personals pretenia ocupar joves en P.S.S. provinents d'aquesta entitat per a cubrir tasques totalment professionalitzades,

substituint feines d'educador de carrer, monitor de menjador, etc. Afortunadament la concienciació de la majoria de sectors de treballadors de Serveis Socials no va permetre la immediata incorporació dels Prestacionistes en aquelles tasques, però sabem que aquesta és una via indirecta que l'Ajuntament procura utilitzar tan com pot per tal d'estalviar-se la contractació de personal, ja que utilitzant els voluntaris de la Creu Roja (tan si són voluntaris reals com obligats) s'estalvia la cració de molts llocs de treball. El mateix passa a l'Hospital Municipal, on els prestacionistes no han estat demanats directament per l'Ajuntament sino per el Consorci Hospitalari.

Suposant que en el plè del dia 1 s'aproves la proposta presentada per Convergència, entendriem que el nostre Ajuntament es declara obertament col·laboracionista amb tot el que suposa l'acceptació d'una llei anticonstitucional que vulnera els més elementals drets a la llibertat ideològica, de consciència i d'expressió.

Us preguem que abans d'emetre el vostre vot mediteu sobre els punts que, sintèticament, us proposem a continuació. Us adjuntem un dossier més extens on queda més ben expresada la nostra argumentació, i esperem que el llegiu amb deteniment.

SINTESE DELS MOTIUS QUE ENS PORTEN A DIR NO A LA P.S.S. :

1. Acceptar la P.S.S. és acceptar la L.O.C., i la L.O.C té una serie de punts fonamentals que la fan ANTICONSTITUCIONAL. D'entrada no reconeix el dret a la llibertat ideològica (Art. 16.1 de la Constitució) com a dret fonamental tal com el presenta la Constitució, sino que converteix l'objecció en una mera causad'exemció, contradient l'actuació del Tribunal Constitucional davant d'altres objeccions com va ser el cas dels metges antiavortistes, on es va considerar que la objecció emanava directament i sense necessitat de regulació, dels principis constitucionals fonamentals. A més

d'aquesta mancança bàsica, la L.O.C vulnera el dret a l'intimitat quan permet la investigació de la vida privada de l'objector, i vulnera el dret a la llibertat ideològica quan obliga a declarar davant d'un Tribunal sobre les creences i conviccions personals. Per altra banda RESTRINGEIX el dret, no permet que un jove es faci objector un cop iniciada la mili, i CASTIGA la objecció amb una durada més llarga de servei militar.

2. Acceptar la P.S.S. és acceptar que s'utilitzi el servei militar obligatori per a treure llocs de treball. Es utilitzarà mà d'obra barata - quasi gratuïta - per a la realització de tasques que podrien constituir un lloc de treball regularitzat. En les condicions actuals d'atur aquesta és una mesura totalment INSOLIDARIA, a part del perjudici que pugui suposar per als usuaris el fet de cubrir tasques professionals amb personal sense formació.

3. Acceptar la P.S.S. és acceptar la conscripció. Si no existís el Servei Militar Obligatori no existiria la P.S.S., i mai s'havia pensat en organitzar una prestació "social" fins que van sorgir els objectors. La P.S.S. no és més que una modalitat de mili, i per tan qui es fa objector perquè està en contra de la mili necessàriament ha d'estar en contra de la P.S.S.

Aquests tres punts són suficientment greus com perquè el rebuig a la P.S.S sigui una postura fàcilment acceptada i adoptada per un sector ampli i plural de la societat. Naturalment que des de la nostra perspectiva d'entitat que treballa per la desmilitarització i la pau hem d'afegir altres motius que entenem que no necessàriament han de ser assumits per l'Ajuntament. Es a dir, es pot dir NO a la PSS dins l'Ajuntament sense necessitat de que aquest es declari antimilitarista, cosa que ara per ara és impossible. Per altra banda creiem que heu de considerar alguns

BORRELL RAI

Com que la història es fa dia a dia i any rere any, podem dir que ja és tradicional, i història, que l'avui ministre de Transports -abans secretari d'Hisenda- faci de raier un cop a l'any -a primers de juliol- a la Pobla de Segur, Pallars Jussà, poble que el va veure néixer.

També és tradicional que comparteixi cartell amb un altre poblatà il·lustre, el conseller d'Indústria senyor Farreres, i sembla ser que -males llengües diuen que per tenir més premsa- acaben xops i de cul al Noguera.

Aquest any corrien rumors que algú volia veure el ministre al riu, i és que al Pallars la vida és dura i la gent comença a estar descontenta.

D'una banda hi ha les polèmiques obres del congost de Collegats, amb denúncies i insults mutus entre ecologistes d'Ipcena, que defensen l'entorn natural i la comunitat de llúdrigues, i el ministeri que diu: "voleu millors carreteres? Doncs, aquí i així les teniu". ¿Va ser casualitat que aquella setmana, abans de la festa dels Raiers, el ministeri oferís una reunió -per a la setmana després- a Madrid, per tractar el tema amb el col·lectiu ecologista? Als diaris poc més se n'ha parlat.

Però hi ha moltes més coses. A mitjans de febrer sortia als mitjans de comunicació que els ministeris de Transports i Justícia havien signat un conveni perquè a partir de l'estiu uns 4000 objectors prestacionistes poguessin realitzar una prestació social substitutòria "ecologista" com a guarda-costes o guarda-rius -ara que la policia baixa la guàrdia després de les olimpíades.

Ja estem tips de denunciar les prestacions socials (pss) per molts motius, però dos són els principals: primer, perquè prenen un lloc de treball. En

aquest cas són moltes les persones que ja l'ocupen de manera professional -hi ha algun guarda-rius al Pallars- i en altres casos perquè es deixa de crear. Com que entrem en un període de crisi econòmica serà molt freqüent, si no ho aturem, veure objectors prestacionistes en qualsevol camp laboral, fent feina, sense cobrar i sense drets laborals. Nosaltres reivindicuem que totes aquestes places s'ocupin amb personal contractat, a poder ser, del país.

I el segon motiu és que acceptar la PSS és mantenir intacte el servei militar, perquè no se'l critica, i resulta que és la font del problema.

Va ser així, i davant de certs comentaris que al Pallars es volien començar a crear places per a prestacionistes, que la gent del MOC Ponent ens vam mobilitzar i vam anar a veure la baixada dels rais, sense intencions de fotre el ministre a l'aigua. Vam fer una bona repartida

d'octavetes explicatives -sempre donades a la mà de la persona destinatària, que no se'n acusés d'incívics i embrutapallarsaralleida-ivam penjar, entre dos arbres, una gran pancarta d'INSUBMISSIÓ. (Agraïm la participació espontània i desinteressada d'alguns membres del MOC Bama i del MILI KK de València). Va ser força interessant, perquè així tant la gent del Pallars com els forans van poder ser conscients de la problemàtica.

La repercussió als mitjans de comunicació va ser mínima; no així entre les autoritats: pel que s'ha sabut després, un representant de la Diputació es va sentir molest. I d'en Borrell no en sabem res; ell rai, que riu si li guarden lo riu quan baixa en rai...

Pep Manel
MOC Ponent

Fotografia: Miquel Colomer

El rai d'en Borrell. Al fons, la pancarta d'INSUBMISSIÓ

(ve de la pàgina anterior)

aspectes importants que s'han fet evidents al llarg dels gairebé tres anys de la lenta posta en marxa de la P.S.S a l'Estat:

-Si la P.S.S. en si serà sempre una forma de pendre llocs de treball als professionals i treballadors en general, cal saber que a més, la majoria d'entitats que han començat a posar-la en pràctica han vulnerat el propi Reglament de la P.S.S. utilitzant als Prestacionistes per a feines descaradament laborals. Això ha estat

motiu de denúncies, de creació de Taules de Control, etc. i ha fet evident que els anomenats serveis "alternatius" no són més que la cobertura de feines administratives i assistencials.

-La resposta judicial davant les negatives a realitzar la P.S.S. ha estat variada i ha posat de manifest els límits de la justícia alhora de jutjar "delictes" de consciència. El debat social que ha provocat la sentència absoluta d'un insumbís de Madrid no ha fet més que ressaltar les contradiccions a que es veuen sotmesos fiscals i jutges quan han

de treballar amb una llei que contradiu la Constitució.

Us proposem que voteu NO a la proposta, encara que penseu que aquesta sigui una forma barata de millorar serveis. L'Ajuntament malbarata molts diners públics, i no és pas amb la utilització d'objectors que ha de paliar els seus déficits. Us preguem que llegiu més a fons la nostra proposta recollida en el document adjunt, i que hi mediteu. Després actueu en consciència.

Atentament

LA INSUBMISSIÓ I EL PROJECTE DE LLEI ORGÀNICA DEL CODI PENAL

TÍTULO XXI DE LOS DELITOS DE TRAICIÓN Y CONTRA LA PAZ O LA INDEPENDENCIA DEL ESTADO, Y RELATIVOS A LA DEFENSA NACIONAL

Capítulo III de los delitos relativos a la defensa nacional

Artículo 582

El que, citado reglamentariamente para el cumplimiento del servicio militar u otras obligaciones militares, no efectuare sin causa legal su incorporación a las Fuerzas Armadas en el plazo fijado para ello, será castigado con la pena de prisión de seis meses a dos años. En tiempo de guerra se impondrá la pena de prisión de tres a seis años.

Artículo 583

El que, citado reglamentariamente para el cumplimiento del servicio militar o de la prestación social sustitutoria, y sin haberse incorporado a las Fuerzas Armadas o a la referida prestación rehusare, sin causa legal, este cumplimiento será castigado con la pena de prisión superior a dos y hasta tres años. En tiempo de guerra se impondrá la pena de prisión de cuatro a ocho años. Una vez cumplida la condena impuesta, el penado quedará exento del cumplimiento del servicio militar, excepto en el supuesto de movilización por causa de guerra.

En los casos previstos en este artículo se impondrá, siempre, la pena de inhabilitación especial para el derecho de acceso a la función pública por tiempo de seis a diez años.

Artículo 584

1. El objetor que faltare, sin causa justificada, por más de tres días consecutivos, del centro, dependencia o unidad en que tuviese que cumplir la prestación social sustitutoria, será castigado con la pena de prisión de seis meses a un año.
2. Se impondrá la pena de prisión de seis meses a dos años al objetor que, llamado al servicio, dejare de presentarse injustificadamente en el tiempo y lugar que se señale.
3. En tiempo de guerra se impondrá la pena de prisión de uno a dos años, en el supuesto del número 1 de este artículo, y la de prisión de tres a seis años, en el caso del número 2 de este mismo precepto.

Extret del Boletín Oficial de las Cortes Generales IV
Legislatura, del 23 de setembre de 1992

Més informació al MOCADOR 23

BREUS

Edició en anglès. Aprofitant l'ICOM a Larzac hi va haver una reunió entre MOCADOR i MATXINADA, la revista del KEM-MOC d'Euskadi. Una de les propostes que es presentà fou la de fer una edició conjunta en anglès destinada a la distribució internacional davant l'elevat nombre d'adreces d'arreu del món on s'envien revistes. Més enllà d'una presentació més o menys digne el que preocupa ara mateix és poder fer arribar informació sobre el que passa. I, ens agradi o no, l'anglès s'ha instaurat com la principal llengua de comunicació entre els diversos grups. De fet es tractaria de realitzar una traducció dels materials publicats al llarg de l'any i que poden ser de més interès per la gent de fora.

Vi Insubmís. En poc més de tres mesos es van liquidar les primeres mil ampolles de Vi Insubmís que va fer embotellar la gent de l'Alt Empordà. El segon miler ja es a disposició dels més assedegats. Recordeu que una part de l'import -25 ptes. per botella- és en suport de la campanya d'insubmissió. Per aconseguir-ne, si els empordanesos us cau molt lluny en podeu demanar a l'Oscar (93-329.06.43) a Barcelona. Suposem que ja us hauran arribat els comentaris elogiosos dels somellers antimilitaristes.

Indult per l'insubmís Anselm Diaz. El ple de l'Ajuntament de Girona del 14 de juliol es va pronunciar sobre la sol·licitud d'indult presentada pel regidor d'ERC. Hi van votar a favor els tretze del PSC, els set de CDC i el d'ERC. Mentre els dos del PP ho feren en contra i els dos d'UDC s'abstingueren.

Prestacionistes a càrrec d'ajuntaments d'ERC. La gent d'ERC sembla decidida a jugar a totes les bandes. Des del primer moment van "apadrinar" l'Anselm Diaz però, alhora, han anat creant places per la PSS. L'alcalde de Celrà (Gironès) va anunciar a finals de setembre la concessió de les quatre places que l'Ajuntament havia demanat -dues d'educadors ambientals i dues de treballadors de serveis socials-. A més va declarar que se sentia satisfet perquè no s'esperava que concedissin totes les que havien demanat. Innocent!! Si t'ho haguessis proposat podries haver substituït tot el funcionari.

La inauguració de la primera exposició de la mostra d'art antimilitarista ANTIMILITART, el 15 de setembre a la sala Cartoon Galeria de Barcelona, va ser brutal. L'acte s'obrí amb la lectura d'un poema de Miquel Martí i Pol especialment escrit per l'exposició, a càrrec de Celdoni Fonoll, rapsoda. Després es resumí una mica la situació actual de la insubmissió i el paper de l'art com a aglutinant en el treball per la pau. Finalment Adolf Osta, cantautor, feu una breu actuació. L'assistència fou molt nombrosa i es mantingué molt bé durant els 10 dies que durà la mostra. Està previst que la primera quinzena de desembre s'exposi a Figueres i al gener a Vilanova i la Geltrú.

Santi Molera, insubmís al servei militar, es va presentar als Jutjats de Vic el propassat 17 d'octubre. En Santi és el primer insubmís d'Osona que es presenta a un jutge civil de fora de Barcelona. Una manifestació de 200 persones va recórrer els carrers més cèntrics de Vic acompanyant en Santi fins a les portes del jutjat. 6 insubmisos més de l'Assemblea Antimilitarista d'Osona van presentar al jutge una declaració en la que es reafirmaven en la seva negativa a complir la mili i la PSS.

El proper 19 de novembre se celebra a Barcelona un judici a Joan Borrero, insubmís a la PSS. En principi, aquest serà l'únic judici a un insubmís que es farà a la capital aquest any. Informació: Casal de la Pau de Barcelona, Tfn: 318 39 94.

L'ANTIMILITARSIME A LA UNIVERSITAT

LA REVISTA MOCADOR DESEMBARCA A LA UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU

Tal com es va anunciar en el MOCADOR 21, aquest any es va fer un curs de caire antimilitarista a la Universitat Catalana d'Estiu que se celebra cada agost. Amb l'excusa de que els membres de la redacció d'aquesta revista necessitaven un reciclatge, vam desplaçar tota la redacció a Prada de Conflent. I com que no ens sabiem estar sense fer res vam començar a entrevistar a tothom i a transcriure aquelles ponències que ens semblaven més interessants. En aquest número i en el proper trobareu els resultats.

CAP A UN FUTUR SENSE EXÈRCITS, UN CURS A LA UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU

Aquest any, la Universitat Catalana d'Estiu a Prada de Conflent (UCE), ha comptat amb un curs organitzat pel Moviment d'Objecció de Consciència (MOC) amb el nom de "Cap a un futur sense exèrcits". L'organització i la coordinació foren a càrrec de Núria Clotet i Jordi Muñoz, que l'estructuraren en 4 sessions d'una hora i mitja cadascuna. La primera es dedicà específicament a la situació de la insubmissió a l'estat francès i a l'estat espanyol. Els ponents foren Montse Maronda, de l'Informació i Defensa del Soldat (IDS), Anselm Díaz, Xavier Godàs i Pierre Serres, tots tres

processats per insubmissió (en Pierre, diverses vegades). En la segona, Rafel Grasa, expert en relacions internacionals, feu una anàlisi de les institucions i la filosofia de la defensa als països occidentals de la Segona Guerra Mundial ençà, amb especial referència a la situació provocada pels enormes canvis polítics recents a l'est d'Europa, des d'una posició antimilitarista. La tercera, amb Rafael Ajangiz, del Moviment d'Objecció de Consciència d'Euskadi (KEM) i Aleix Cardona (Assemblea Unitària per l'Autodeterminació) tractà sobre antimilitarisme i qüestió nacional, un

tema d'una especial rellevància en un context com la UCE de Prada. Finalment, en la quarta sessió Arcadi Oliveres, economista i membre de Justícia i Pau, analitzà els diferents àmbits de l'economia relacionada amb el militarisme i demostrà que la indústria militar no és -com habitualment es predica- un bon dinamitzador econòmic.

Tant el nivell de participació com el rigor i qualitat de les ponències fou excel·lent, i val la pena repetir-ho. No us ho perdeu l'any vinent.

Redacció

ENTREVISTES

JOSEP GUIA, MAX CANHER, ARCADI OLIVERES, ALEIX CARDONA, MIQUEL PORTER-MOIX, DAVID MINOVES, ...

Aprofitant que Prada de Conflent és un punt de trobada d'una part de la intel·lectualitat del país vam entrevistar alguns polítics, periodistes, historiadors, professors, etc. per tal de copçar les seves opinions. Les entrevistes que transcrivim aquí es basen en un qüestionari prèviament confeccionat (com a màxim amb algun aclariment puntual entremig). La tria de les persones entrevistades fou una mica aleatòria i seria ociós buscar-li un significat precís. Podien haver estat d'altres. Cal tenir en compte que les respostes foren orals i que hem volgut respectar al màxim la seva literalitat. Únicament hem suprimit alguns recursos expressius molt reiteratius en la llengua parlada, i també en algun cas hem modificat alguna frase molt enrevessada o redundant. Tot i això hi trobareu algunes construccions molt llargues i ramificades que, si fan la lectura una mica més feixuga, també ajuden a conservar una mica més la intensitat de la conversa. L'extensió de les respostes, molt diversa, no fou gota condicionada pels entrevistadors, al menys

voluntàriament. En aquest número, per qüestions d'espai, no apareixen totes les entrevistes realitzades. En sortirà un segon bloc, tant sucós com aquest, i la transcripció d'una llarga conversa amb Rafael Grassa en el Mocador 23.

Per una banda volíem comprovar el ressò que ha tingut la base 8 de les Noves Bases de Manresa. El resultat ja el comprovareu vosaltres mateixos. En segon lloc, i aprofitant que Prada és un fòrum de discussió i anàlisi del nacionalisme català, volíem saber quins serien els models de defensa i seguretat que aplicarien en una possible Catalunya independent. El resultat ha estat molt divers. Des de propostes de models tradicionals a propostes pròpies del Moviment per la Pau. El més decebedor ha estat comprovar que alguns dels que diuen que volen un futur polític diferent pel país no omplen de continguts la seva proposta, almenys pel que fa al model de defensa i seguretat. En tercer lloc demanàvem una posició

respecte al debat mili-PSS-Insubmissió. I en darrer lloc, solucions per a aturar la guerra als països de l'ex-iugoslàvia. Les opinions són ben diverses i aquí us les oferim.

1.- Coneixes la base núm. 8 de les Bases de Manresa, sobre defensa i seguretat de Catalunya?

2.- En una hipotètica Catalunya independent, en què basaries el model de defensa i de seguretat?

3.- En la situació actual, mili, PSS o insubmissió?

4.- Com solucionaries, si depengués de tu, l'actual situació del conflicte a l'ex-iugoslàvia?

MAX CAHNER

1.- La conec. No me la feu repetir perquè no la sé de memòria. En sé l'existència i sé de què va però no res més.

2.- Primer caldria saber què vol dir una Catalunya independent, perquè hi ha gent que parla d'independència i, immediatament, de cedir la sobirania a europa, i per tant depèn de quin és el grau de sobirania que permet tenir una defensa pròpia. En aquests moments aquestes paraules estan subjectes a

la valoració que li dóna cadascú.

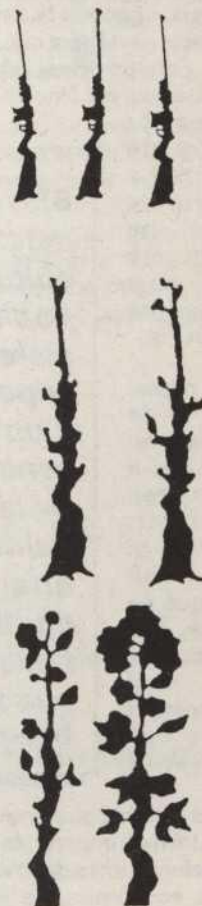
• Però, segons el teu model, per què passaria? Per un exercit convencional?

El meu model no comença per aquest problema. Jo reclamo la sobirania i a partir d'aquí cal discutir quin és el grau d'estructuració amb els altres amb els quals pots compartir una part d'aquesta sobirania. Però jo no tinc un model

fet.

3.- Exèrcit professional i res d'obligatori, Amb això s'ha acabat el problema, no?

4.- Que allò que sigui clarament un crim contra la humanitat, tallar-ho en sec amb el mètode que sigui. Si hi ha unes bases d'artilleria que bombardegen població civil, arrasar-les. No costa res. Amb uns F no sé què que deuen tenir els portaavions nord-americans. Si estan fent la guerra, ja s'ho faran. Però si estan tirant a la població... I tots els camps de concentració que no són de soldats, s'han d'obrir i s'ha de jutjar

ARCADI OLIVERES

Vice-president de Justícia i Pau

1.- La veritat és que la conec. Però haig de dir una cosa: com que Justícia i Pau és una de les institucions que ha estat dins de l'aprovació de les Bases de Manresa, l'hem canviada en els esborranys 4 o 5 vegades i ara no tinc present quin dels dos esborranys que han passat ha quedat definitiu. I tinc l'impressió que ha quedat bastant fluix respecte al que havíem demanat en més d'una ocasió. Però l'última versió jo ja no vaig assistir a les reunions i no ho he seguit massa. El que sí que ens va impressionar quan es va presentar el primer avant-projecte de les bases, o en certa manera preocupar, és que s'entengués bastant la defensa -amb tot respecte per la gent que hi participa-massa convencional. Això vàrem intentar canviar-ho. Una de les versions plantejava més aspectes de defensa alternativa i de tradició no violenta però penso que després ha desaparegut.

2.- En primer lloc, de defensa no armada, és a dir, de defensa no militar. Hauríem d'arbitrar primer què és el que cal defensar, de qui cal defensar-ho, i a partir d'aquí començar a pensar en sistemes que hi poden haver, avui en dia fins i tot més importants que no pas els de defensa armada, d'aspectes de vegades econòmics, de vegades de

preparació social, de vegades senzillament de prevenció de conflictes abans que aquests s'esdevinguin. És a dir, que hi hauria modalitats que ens permetrien evitar l'existència de qualsevol tipus de defensa armada. Perquè el que està molt cal és que avui en dia s'ha demostrat que els exèrcits no tan sols no són necessaris sinó que són contraproduents i negatius, en tots els sentits: econòmic

i humà. Aleshores a mi em sembla que això ja s'ha de descartar d'entrada i si s'ha de pensar en defenses hauríem de veure si és que en cal alguna. Jo penso que avui en dia les defenses, fins i tot aquelles que es donen en països que tenen defensa armada, no defensen pas el que han de defensar, que és el poble, sinó que més aviat defensen interessos d'uns grups i a més ho fan segons volen i de la manera que volen. Per exemple, una cosa que ara es parla molt quan es parla de defensa armada és la protecció territorial. Jo diria que fins i tot en moviments

cultural, econòmica, i és molt rar que puguis territorial. Per tant la defensa (si és que pensem que un estat com Catalunya ha de tenir una protecció de determinats valors que puguin estar en perill, i primer hauríem de definir quins perills hi ha i quins són aquests possibles perills, que hi són: per exemple que ens quedem amb un model de vida de consum nord-americà; això és un perill; evidentment el perill no és, com els de l'estat espanyol diuen, que els marroquins se'n vagin a Ceuta i a Melilla pel que fa referència a la defensa de l'estat espanyol), si pensem que hi ha uns valors que s'han de defensar, ha de ser una resposta a aquests valors. Si aquests valors són culturals, hem de buscar una resposta de defensa de quina manera aquesta cultura pot

seguir vigent en funció dels perills que es presentin. Jo plantejaria, primer quines són les particularitats que nosaltres pensem com a poble que s'han de defensar, i un cop vist buscar els mitjans, que en tot cas mai no haurien de ser militars. És a dir, r e s p o s t a concreta: exèrcit, cap ni un, exèrcit

Exèrcit, cap ni un. Ni allò que diuen a vegades exèrcit de control de punts estratègics, o de fronteres, o exèrcit mínim, dissuassori, defensiu... Ni mínim, ni dissuassori, ni defensiu, ni res. Exèrcit, cap ni un, això que quedi molt clar.

cap ni un. Ni allò que diuen a vegades exèrcit de control de punts estratègics, o de fronteres, o exèrcit mínim, dissuassori, defensiu... Ni mínim, ni dissuassori, ni defensiu, ni res. Exèrcit, cap ni un, això que quedi molt clar.

Si tu el que vols és defensar uns valors, una cultura, una història d'un poble, tens molts altres sistemes. És molt més important per a la defensa d'un poble, què sé jo, el control de la programació de la TV, o el control de quines normes posaràs quan una empresa multinacional es vulgui registrar en el teu país que no pas el control de fronteres

i tot en moviments nacionalistes es dona molt la idea de la protecció del territori, quan el territori avui té una importància absolutament mínima per no dir nul·la en aquestes qüestions. Avui les invasions no es fan territorials. Les invasions són econòmiques, són a través de multinacionals. Si tu el que vols és defensar uns valors, una cultura, una història d'un poble, tens molts altres sistemes. És molt més important per a la defensa d'un poble, què sé jo, el control de la programació de la TV, o el control de quines normes posaràs quan una empresa multinacional es vulgui registrar en el teu país que no pas el control de fronteres. Actualment la penetració és

3.- A mi em sembla que el més important és que el poble català i els pobles en general d'arreu del món prenguin consciència que els exèrcits no són necessaris i que per tant boicotegin amb la seva no presència qualsevol tipus de servei militar que es vulgui fer i també els exèrcits professionals. Els ciutadans no han de voler participar en cap tipus de defensa armada, ni obligatòria ni voluntària, perquè no cal. M'agradaria escoltar d'algú que pensi el contrari un llistat d'exemples on els exèrcits hagin tingut una participació política en els darrers anys i que hagin sigut útils per a la comunitat. Ni un, enlloc, mai. Per tant em sembla que a les darreries del S. XX la qüestió de l'exèrcit és completament inacceptable i per tant, d'entrada el que s'ha de procurar és que cap ciutadà faci el servei militar. Quant a les dues opcions que es derivarien d'aquest no fer el servei

militar, hi hauria evidentment la d'un servei social substitutori, hi hauria la de la insubmissió i també potser algunes altres alternatives: alguns que han plantejat fer un servei substitutori però no en funció de la normativa que existeix sinó a través d'altra mena d'organitzacions o d'activitats. Em sembla que en aquest sentit to pot ser vàlid. I que qualsevol opció que es prengui ha de ser per descomptat ben entesa però al mateix temps presa com una opció vàlida i que sobretot no promogui una discussió envers les altres opcions. Em sembla que el més important és entendre que l'exèrcit s'ha d'abolir, que és distorsionador per a la comunitat, que és negatiu des de tots els punts de vista i que per tant tothom ha d'intentar eliminar-ne la seva participació. La fórmula que cadascú vulgui penso que dependrà, a més de les opcions que en aquell moment es donin, de les situacions personals, familiars i socials dels diferents implicats, i fins i tot del caràcter o de la manera de fer.

4.- Certament és una pregunta extraordinàriament complexa, perquè ara ja no és una qüestió de mesures. És una situació que avança dia a dia cap a pitjor. Aquesta pregunta formulada fa un any hauria pogut tenir, em sembla, una resposta més senzilla. Hauria dit que el que calia era reconèixer immediatament totes les repúbliques independents, que havien estat artificiosament unides durant un període, i que per tant el que calia era que la sobirania de Croàcia o la de Bòsnia o la d'Herzegovina fos reconeguda immediatament per la comunitat internacional, i al mateix temps que fos reconeguda també per la pròpia Iugoslàvia o el que actualment és Sèrbia i Montenegro. Però sobretot després del cas de Bòsnia, em sembla que això és difícil de fer. La solució no ve, per descomptat, per un reconeixement diplomàtic internacional de la república de Bòsnia, que per altra banda ja s'ha produït en bona mesura. En aquest moment estem parlant que el *(Continua a la pàgina següent)*

Vaticà em sembla que va ser ahir o abans d'ahir va reconèixer la república de Bòsnia quan resulta que n'hi ha un 70 % ocupada per part de Sèrbia i la resta se la quedaran els croats com molt em temo. De manera que en aquest moment la solució no és aquesta. Quin reconeixement es pot donar a aquestes repúbliques? Estrictament formal a hores d'ara, en casos com el de Bòsnia.

Per altra banda, dir que la solució hauria de venir a través d'aturar la guerra és una cosa absolutament certa. Però també ens hauríem de plantejar

en quines condicions. Si ara s'acaba la guerra, que s'acabarà un dia o altre, em temo que no massa aviat, les poblacions es troben, i aleshores tot el que ha sigut fins ara, per dir-ho així- escalfaments de tensions ètniques, grupals, en aquest país, de quina manera es pot pacificar? Doncs em sembla que aquest és un treball llarguissim i un treball que, dia que passa la guerra, a més dels resultats perniciosos que té de mort de gent, d'exili, de ferits, de falta d'alimentació i de mal viure, està creant sobretot un fossar més gran d'animadversió social entre grups que fins ara havien tingut, bé o malament, un cert nivell de convivència en segons quines repúbliques. Per tant el que s'hauria de dir és un **a c a b a m e n t** immediat de la guerra perquè aquest fossar, a part del malestar general de la gent, no augmentés.

Ara bé, també voldria fer una segona anotació. L'acabament de la guerra mai no pot ser per la via armada d'una intervenció des de fora. Qualsevol acord que prenguin les NU d'intervenció a Iugoslàvia en aquest moment, encara que sigui amb finalitats humanitàries em sembla que és absolutament desencertada, perquè aquestes intervencions poden potser arribar a conquerir un aspecte puntual, però en general no facilitaran ni la pacificació, i fixem-nos que els que estan intervenint en la guerra (bàsicament els serbis, els croats i els musulmans de Bòsnia) cap d'ells és partidari d'això. Uns perquè pensen que la seva estratègia porta a una condemna final i uns altres perquè pensen que això és jugar en contra seva. Jo penso que en aquest moment, si es vol -i s'han de fer servir a vegades, com esmentava a la segona pregunta, mitjans diguem-ne de defensa econòmica o de defensa que no sigui absolutament militar- es podria intentar algun element de boicot econòmic a Sèrbia mitjançant algun aspecte concret com és el subministrament energètic. És molt més fàcil eliminar a Sèrbia el subministrament energètic i deixar que no puguin moure's amb la mobilitat amb què ara ho estan fent. Això és senzill, perquè de companyies que distribueixen

petroli, de vaixells que en portin i sobretot de grans multinacionals que en refinin n'hi ha molt poques i són relativament molt més fàcils de controlar que no la distribució de guerrilles urbanes situades a molt racons. És més fàcil deixar immobilitzada Sèrbia que no pas intentar controlar per la via bèl·lica cadascun dels guerrillers repartits per la zona. Sia això convingués,

i suposo -no estic preparat per dir-ho- que alguns estratègics deuen haver-hi, s'hauria d'intentar buscar solucions de pressió, sempre o bé fetes per les NU, no pel seu Consell de Seguretat sinó per l'Assemblea General que és la que permetria la veu de totes les nacions, i com que això seria molt difícil, s'hauria de traspasar a una altra institució que no m'agrada gaire però que en tot cas m'agrada més que les anteriors, que és la CSCE, que al menys té la participació en estat d'igualtat del que són els 51 estats europeus i ex-soviètics.

Aquests 51 estats potser podrien opinar. I al cap i a la fi la CSCE té el que se'n diu el Centre de Prevenció de Conflictes i té instruments jurídics com per poder treballar en aquesta qüestió, perquè molt em temo que les NU i el Consell de Seguretat no són altra cosa que la veu dels EUA una mica depurada en aquest moment.

És molt més fàcil eliminar a Sèrbia el subministrament energètic i deixar que no puguin moure's amb la mobilitat amb què ara ho estan fent. És molt més fàcil controlar les fonts energètiques que no la distribució de guerrilles urbanes situades a molt racons. És més fàcil deixar immobilitzada Sèrbia que no pas intentar controlar per la via bèl·lica cadascun dels guerrillers repartits per la zona.

ALEIX CARDONA
Assemblea antimilitarista
d'Osona
Assemblea Unitària per
l'Autodeterminació

1.- Per referències, sí. No l'he llegit, però me'l van comentar.

2.- És molt complicat, això. El que caldria és aprofundir en el debat sobre quin és el model de defensa. O sigui, estructura d'estat, si és que aquesta estructura és inevitable construir-la, antimilitarista. Amb aportacions de diferents sectors que permetessin fer una proposta de defensa que no estigués fonamentada en cap dels valors que actualment constitueixen els valors de la defensa tradicional, o sigui de l'exèrcit o a partir de l'exèrcit. Aleshores cal tenir en compte quin és el paper que caldria jugar en el concert internacional i per tant aquí caldria introduir elements de solidaritat, de suport i de col·laboració amb els pobles del tercer món. Això ja configuraria tota una estructura de l'estat hipotètic que s'hagués de construir que

qüestionaria el model de defensa vigent. En cap cas cal considerar com a positiva una estructura de defensa com l'actual sinó que cal buscar fórmules diferents en funció també de la realitat i de la situació en que visqui el país. Jo crec que en aquests moments és molt difícil valorar quin és el model que caldrà establir, però sí que cal avançar en un model que notínguivem amb els valors que

actualment configuren la defensa d'un estat convencional.

3.- Insubmissió, clar.

4.- D'entrada, crec que la solució no passa per la intervenció militar. Aquest és un element. I en tot cas el que és evident és que actualment la política que s'està seguint és una política de fomentar l'enfrontament, fruit dels interessos de les principals potències a l'antiga Iugoslàvia i per tant en les nacions que estan en conflicte. Aleshores, el principi d'autodeterminació, que no ha estat aplicat igual que en altres casos com per exemple la reunificació d'Alemanya, jo crec que aplicat des d'un bon començament amb la col·laboració, no militar sinó política, de la CE i sobretot de les NU, segurament hauria portat a una situació diferent. En aquests moments la situació és molt complexa i no hi ha solucions màgiques per resoldre el problema, perquè el conflicte ha arribat a un nivell d'implicació entre els diferents països que supera qualsevol teorització sobre el principi

d'autodeterminació, sobre el principi de no bel·ligerància. Per tant jo crec que en aquests moments caldria estudiar mesures de col·laboració no només humanitàries sinó potser de solidaritat a nivell de desenvolupament, a nivell d'intervenció en espais de política internacional que potser podria donar solucions. El que passa és que no sé quin és exactament el model, la solució miraculosa, perquè no crec que hi sigui. Crec que és un complex, un entramat de solucions a diferents nivells, en diferents aspectes, que potser poden donar solució al conflicte, que d'entrada jo crec que el que reflecteix és una dinàmica molt més lligada als interessos del poder occidental que no pas a la problemàtica d'alliberament nacional de cap de les nacions. Aquí se'n està venent un conflicte nacionalista quan el que hi ha realment és un conflicte d'interessos econòmics. I aleshores se'n ven també un determinat interès en demostrar que la lluita d'alliberament nacional comporta necessàriament un determinat tipus de conflictes. Per tant jo crec que aquí hi ha tota una problemàtica d'interessos estatals a l'antiga Iugoslàvia que difícilment es poden resoldre per aquesta via. Caldria potser estudiar formes alternatives d'intervenció i de solidaritat que poguessin anar sortint del conflicte.

En cap cas cal considerar com a positiva una estructura de defensa com l'actual

JOSEP GUIA
Catalunya Lliure

1.- Me'l vaig llegir fa temps però no... no el recorde en la seva textualitat. Però

m'imagino que és una expressió de sobirania que entrava en les potestats de sobirania reivindicades per les bases de Manresa; vaja, les Bases per a la Constitució Autònoma de Catalunya, que és el nom exacte.

2.- Mitjançant un exèrcit propi de tipus voluntari. Amb una oficialitat professional i una tropa de voluntaris. Això com a situació normal. En el cas

d'agressió externa, obligatòriament tots a defensar la terra.

· I en cas de guerra, què faries amb els insubmisos?

En cas de guerra... què faria amb els insubmisos que no volgueren anar a

defensar la terra? No ho tinc pensat. Què faria? Això... no està pensat. Tindré de plantejar-ho.

3.- No incorporació.

4.- Que com acabaria? Ajudant militarment a Bòsnia-Herzegovina contra Sèrbia, que és un país imperialista com ho és Espanya.

DAVID MINOVES JERC

1.- No recordo. No la tinc aquí i no la recordo pas.

2.- És molt relatiu. En principi jo sempre he estat de l'opinió de la defensa civil no violenta. Com estructurar això a partir d'una nova estructura d'estat dins d'una federació europea suposo que és un camí que a poc a poc, a partir d'una desmilitarització, o sigui, d'una desmobilització de l'exèrcit espanyol a Catalunya, crear una mínima estructura militar defensiva a petita escala, senzillament, si vols més policial que no defensiva, i llavors basar tot el que fos la defensa de la Catalunya independent en un estat de justícia social que evités enfrontaments o conflictes interns, i també en mesures de confiança en relació a d'altres països. Mai cap tipus d'intervenció ni d'invasió. Mantenir bones relacions internacionals, tant amb Europa com amb la resta del món, destinant uns diners i un ajut al desenvolupament... Una sèrie de mesures que fessin innecessària l'existència d'un exèrcit

defensiu de l'estat. El que sí que hauríem d'estructurar una miqueta la defensa del nostre estat de vida o estat social amb un tipus de policia civil o una cosa similar per a algun cas d'emergència.

3.- De fet, ni mili ni PSS ni insubmissió. Per tant, com que no m'interessa la mili, la PSS tampoc i la insubmissió. Actualment, la insubmissió o qualsevol altra tipus de mesura que eviti que la gent vagi a la mili em sembla bé, però cap de les tres és una finalitat en si mateixa. Per mi és no existència del servei militar obligatori i per tant també no existència ni d'exèrcits ni de necessitat d'exèrcits.

4.- Això està fotut, perquè això s'hauria d'haver pensat fa molt i molt de temps. Tot el que són mesures de bloqueig, mesures de decisió política, d'implicació política, tant de la CE com de l'ONU o de les grans potències, hauria d'haver estat al principi del conflicte. El conflicte està bastant bastant emmerdat, sobretot perquè gran part de Bòsnia-Herzegovina està totalment destruïda i Croàcia està mig ocupada. Actualment potser l'únic que podria funcionar des del meu punt de vista seria una intervenció militar molt i molt

controlada, però no de l'OTAN ni del gran bloc, sinó supervisada i portada a terme per l'ONU, els cascos blaus de l'ONU. Una intervenció directa per terra. Res d'aire perquè no crec que servís de gran cosa. Per terra per aturar de debò sobre el terreny el conflicte. I a partir d'aquí el difícil seria mantenir aquesta pau, perquè si ara s'atura el conflicte les actuals fronteres no són pas les naturals de les nacions. Sèrbia té ocupada mitja Croàcia i gairebé tot Bòsnia-Herzegovina. El difícil seria començar a estructurar polítiques perquè -a poc a poc- tant Bòsnia-Herzegovina com Croàcia anessin reprenent la sobirania de la seva nació. Això és el més complicat. Però ara per ara una intervenció directa, molt vigilada, comandada directament per les NU i sobre terra. Molt vigilada i anant molt en compte. És que ara per

ara no hi ha una altra solució. Crec que a q u e s t e s crides que han fet tant els moviments antimilitaristes com no violents i pacifistes a Bòsnia-Herzegovina i a Croàcia que es vagi allà a intervenir és un crit de supervivència.

Basaria tot el que fos la defensa de la Catalunya independent en un estat de justícia social que evités enfrontaments o conflictes interns, i també en mesures de confiança en relació a d'altres països

MIQUEL PORTER-MOIX

1.- És clar que sí, és clar que sí.

2.- Doncs els menys militaritzada possible, i sobretot amb control civil.

3.- Insubmissió.

4.- Doncs, sentint-ho molt, és molt difícil, és molt difícil. Si no hi ha una intervenció internacional generalitzada i dura, no es pot acabar.

Perquè és un problema que conec molt bé, -tinc amics a tots els bàndols- que ve de l'Edat Mitjana

i que per tant una solució senzilla no la té. Ara, una força suficient d'interposició comandada per les NU, amb garanties de no intervenció imperialista ho podria aturar. Aturar-ho, eh! no arreglar-ho. L'arreglament és llarg. L'arreglament

necessitarà com a mínim dues generacions, trenta anys.

Una força suficient d'interposició comandada per les NU, amb garanties de no intervenció imperialista podria aturar la guerra als països de l'ex-iugoslàvia

ENQUESTA A PRADA

ELS MEMBRES DE LA UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU, L'ANTIMILITARISME I LA QÜESTIÓ NACIONAL

Durant els dies que es va desenvolupar la Universitat Catalana d'Estiu d'enguany es va passar un qüestionari al 10 % dels inscrits. L'objectiu d'aquesta feina era saber si la població de l'UCE és més o menys antimilitarista que la joventut catalana i esbrinar si en el projecte independentista que defensen la majoria dels membres de la UCE hi ha algun contingut antimilitarista pel que fa a la defensa. Aquí teniu els resultats.

POBLACIÓ ENQUESTADA

L'enquesta es va passar a un 10 % dels membres de la UCE, ciutadans i ciutadanes (162) provinents, la immensa majoria, dels Països Catalans (160), amb un predomini principatí (126) sobre l'illenc (15), el "sudaca" -del sud de l'Ebre- (7) o nord-català (12). La resta (2) uns forasters que mercès als serveis de traducció simultània i resposta induïda ajudaren a aconseguir uns resultats més dignes. En total hi ha representades 67 poblacions diferents i 33 comarques. Déu n'hi do.

Contràriament al que es podria percebre visualment, resulta que la xifra d'homes (87) supera la femenina (74), la qual cosa fa sospitar una distribució tendenciosa dels qüestionaris. Si parlem d'edats el més gran en tenia 66 i el menor 15, però la majoria (147) ho havien superat els 35 -entre ells el que subscriu-

Pel que fa al tema d'estudis i professions curiosa coincidència de diversitats (37) i una conclusió interessant: pocs acaben treballant amb res que tingui a veure amb els estudis. Veiem si ho teniu present els/les que insistiu en matricular-vos cada any per sol·lucionar-vos el futur.

ELS RESULTATS

Primera satisfacció: si restem els pendants, les excloses i els indecisos (87) de la resta (76) la majoria són objectors o insubmisos (31) i poc més d'un de cada quatre (20) ha fet la mili.

Es plantejava, en un altre punt, que la gent prengués opció entre la mili, la PSS o la insubmissió com a possibilitats. Els il·luminats que van dissenyar l'enquesta van aconseguir, aquí, els nivells més elevats de confusió. De resultes d'això una tercera part (55) no contesta. De la resta la majoria opta per la insubmissió (73), davant la PSS (25), la mili (1) o conyacions entre elles (6).

Un tema que sembla que ha quedat clar és el desacord sobre la intervenció militar a la Guerra del Golf. Com la selecció d'en Diaz Miguel davant el "dream team"

d'en Magic Johnson. Si: 23, No: 134.

Ara, on hi ha joc és en la resta de qüestions. La primera sobre política ficció: **Davant la consecució de la independència, ¿en què s'hauria de basar la defensa?** Hi havia més ofertes que a l'Auchan pels vols de Nadal: vuit models d'exèrcit (120) i una opció **desmilitaritzada** (85). Cal entendre que molta gent ha optat a més d'una possibilitat. Però hi ha dues opcions que han estat absolutament desestimades: **l'exèrcit de reclutament forçós** i la **defensa conjunta amb els exèrcits espanyol i francès**.

En el tema de Iugoslàvia divisió d'opinions, tot i que l'opció específicament **militar** (33) perd davant la **no-militar** (45). La majoria considerarà, però, que la **pressió política internacional** (82) és el millor per aturar el conflicte. Cal destacar l'honestetat dels que han confessat que **no saben on és la solució** (7).

La qüestió de la **demanda d'intervenció militar feta pel grup pacifista de Sarajevo** -busqueu la documentació en aquests mateix MOCADOR- desperta tota mena de reaccions, fora d'insults. Tot i així dominen els que es mostren **comprensius** (55), gairebé un de cada tres.

Per acabar s'enunciaven un seguit de frases (9) on l'interpelat tenia que expressar el seu acord o no o la indiferència. Majoritàriament els resultats tenen una decantació -4 a 1 en el cas pitjor- cap a uns punts de vista pacifista o antimilitarista. La qual cosa semblaria entrar en contradicció amb la divisió davant la necessitat que hi hagi un exèrcit per defensar el país: 70 en contra, 26 indiferents, 55 d'acord i 11 que no contesten.

I ELS/LES INSUBMISOS/ES, QUÈ?

Contrastar els resultats comentats amb els dels que optaven per la **insubmissió** (73) no dona gaire variacions. Sobre la **necessitat d'exèrcit**, 36 en contra, 26

a favor i la resta 11 s'esmunyellen. Les xifres són coincidents quan es demana que s'obti per un **tipus de defensa**: 36 recorren a un model **no militar** contra 37 **del militar** -15 voldrien un petit exèrcit no ofensiu i 12 un de professional- Pel que fa a l'antiga Iugoslàvia, comparant amb els resultats generals, pel que fa als/les insubmisos/es augmenta la proporció dels que **s'oposen a la intervenció militar** (24), però no desapareixen els que opten perquè l'ONU, l'OTAN o l'UEO haurien d'intervenir-hi (11).

Finalment, en la pregunta sobre la **Guerra del Golf**: 5 insubmisos afirmen que estaven d'acord amb la **intervenció militar**. No vam ser a temps de detenir-los.

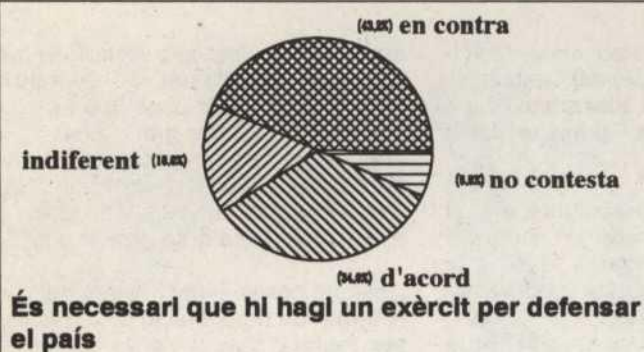
CONCLUSIONS

Per sobre de tot, partir de la convicció que la població de l'UCE no és representativa de la resta del país -sense arribar, tampoc, a ser una secta marginal com ha volgut presentar-ho algun diari- Per tant, poca cosa es pot extrapolar dels resultats, encara que és divertit comparar-los amb els de l'estudi *La joventut de Catalunya davant el servei militar* (v. MOCADOR 18). Eren exemplars les discussions que s'organitzaven en grups quan s'havia d'afrontar temes com el de Bòsnia. Cal destacar, tal vegada, la contradicció que representa l'opinió majoritàriament negativa sobre el paper de l'exèrcit en la democràcia, el dret a l'autodeterminació o la defensa de la pau, i la divisió davant la necessitat de la seva existència per defensar el país. Com si es parlés de coses diferents. Un element de reflexió pels grups que treballen per la Pau. No sembla que s'hagi d'insistir tant sobre aspectes com els pressupostos militars, el desarmament progressiu, la conversió de la indústria bèl·lica o el reclutament obligatori on l'opinió majoritària on l'opinió majoritària coincideix amb els plantejaments antimilitaristes. Aprofundir en el concepte de defensa i deslligar-lo d'una vegada de qualsevol referència militar continua essent un repte sense afrontar i cada cop més ineludible.

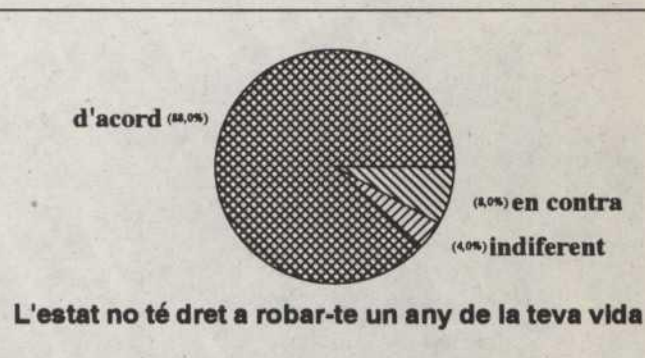
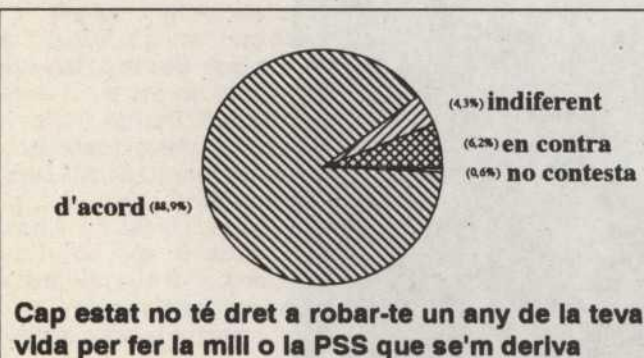
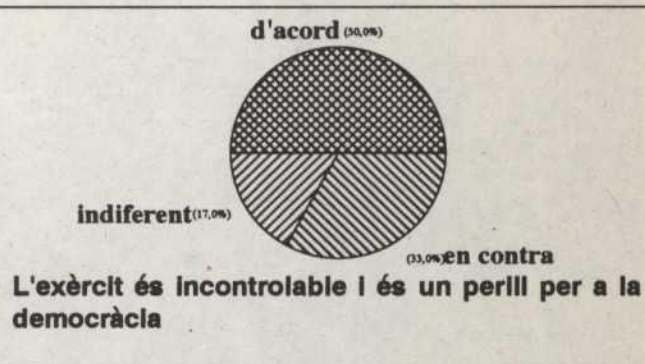
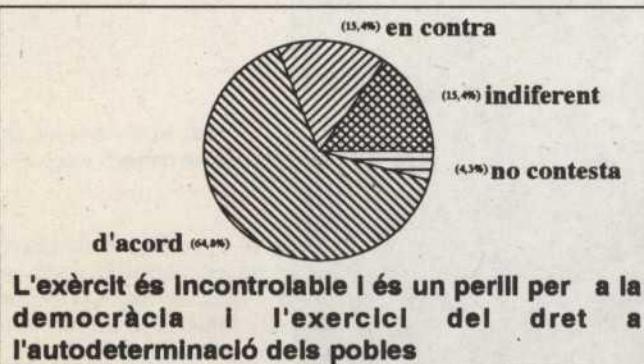
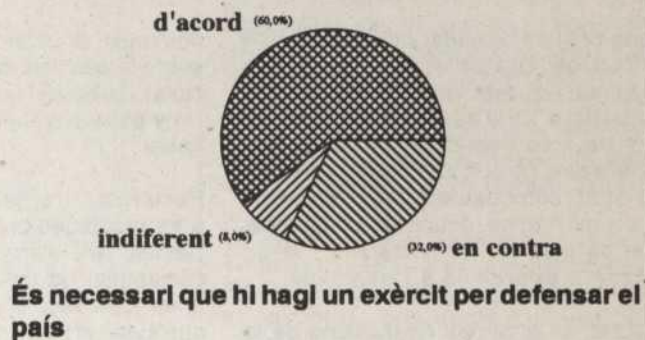
GRAU D'ACORD AMB LES SEGÜENTS AFIRMACIONS SOBRE L'EXÈRCIT I EL SERVEI MILITAR

Dades comparatives entre els resultats de l'estudi *La joventut de Catalunya i el servei militar* i l'enquesta realitzada als estudiants de la Universitat Catalana d'Estiu

DADES DE L'ENQUESTA

DADES DE L'ESTUDI LA JOVENTUT DE CATALUNYA I EL SERVEI MILITAR

EL CASTELL DE SANT FERRAN. DE PENAL MILITAR A PRESÓ CIVIL

Darrerament s'ha parlat amb il·lusió sobre el futur del Castell de Sant Ferran de Figueres. Aquesta fortalesa iniciada a la meitat del s. XVIII és una de les obres de defensa més espectaculars en el seu gènere dins l'àmbit europeu: plantejada per acollir còmodament un cos d'exèrcit de sis mil homes, ocupa una superfície total de més de 32 hectàrees i té un perímetre exterior de 3.120 metres.

Malgrat les enormes dimensions de la seva planta pentagonal irregular, la seva posició en el territori -d'acord amb la fidelitat del sistema defensiu enginyat per Vauban- passa pràcticament inadvertida. La seva discreció fou trencada per la presència, a la seva Presó Militar, del colpista Tejero. Quan es parlava de Tejero a la presó, de retruc, es parlava també del Castell de Sant Ferran.

Clausurada la Presó Militar, desapareixia la darrera utilització militar de la fortalesa. És en aquests moments quan es

comença a parlar -amb inexactituds- sobre la possible cessió del Castell a la ciutat. En aquest punt, a les acaballes de l'any passat, s'obria a Figueres un doble debat.

Per un costat, el debat positiu esperonat a fer propostes per trobar un nou ús al Castell. Així s'organitzaren -des de la ciutadania, no des de les institucions- unes jornades, el desembre de 1991, que suscitaron un primer document que ja marcava diverses posicions, a tall de primeres conclusions.

En primer lloc protegir l'entorn paisatgístic en el marc del Parc Comarcal que ha d'envoltar el Castell d'acord amb el Pla General vigent i evitar, també, les possibles requalificacions del sòl aprofitant la desaparició de la "zona polèmica" que impossibilitava edificar l'entorn de la plaça militar. D'altra banda es va insistir en la salvaguarda de la fortalesa com a monument i no perdre així el seu primer caràcter d'obra

d'enginyeria militar dels XVIII. Finalment, el debat va originar un conjunt de propostes de nous usos que es poden englobar en quatre grans àmbits: una àrea esportiva i recreativa d'interès comarcal; una àrea docent d'ensenyament universitari; una àrea museística, i una àrea de serveis,

L'esperit positiu d'obrir noves traces en el treball de recuperació del Castell, vol ser realista davant l'envergadura i la mesura de les propostes. La feina a fer és molta i les inversions fortes. Malgrat tot, l'esforç val la pena i ben segur que podem donar com iniciat el camí per guanyar el monument per a la ciutadania. Només ho pot frenar la inactivitat de les institucions que s'hi han d'implicar en aquesta feina.

Mentre per un costat es construïa aquest clima favorable a la recuperació per usos civils, es feu pública la notícia de la utilització de l'antiga presó militar com a presó provisional durant el Jocs Olímpics.

Vista aèria del Castell de Sant Ferran a finals dels anys setanta.

Fotografia de principis de segle, amb el Castell convertit en un penal militar, els presos formant i les filadores d'espert esperant el treball dels condemnats.

La nova va encrespar a la majoria dels figuerencs. D'entre totes les utilitzacions d'ús civil que pot encabir a la fortalesa, queda clar per a la ciutat que això no és el que es vol. Entitats i grups ciutadans es mobilitzaren contra la mesura. Fins i tot es recuperaren textos de quan la ciutat, durant el primer terç del s. XX, es va aplegar contra el Penal que hi havia al Castell. Els grans criticats han estat el conseller Agustí Bassols, per la inoportunitat i provisionalitat de la mesura, i l'alcalde Marià Lorca, per no saber estar a l'alçada d'una acció indigna per a Figueres. La campanya de recollida de signatures va acabar amb una manifestació que tenia com a emblema un Cobi vestit de pres que ens recorda: *Figueres, subseu olímpica*.

Ara hem vist com de nou s'omplia la Presó del Castell de nous estadants. De presoners militars a presoners civils. A

nivell d'imatge el pas d'Antonio Tejero, promotor d'un cop d'Estat, a l'alcalde de Vilamallà Ferran Prat, acusat de corrupció de menors.

A finals de novembre s'acaba el termini de l'acord que ha permès instal·lar provisionalment la presó. Molta gent està vigilant per que això sigui veritat i que l'episodi de la "Presó Olímpica" només sigui un capítol dissortat en el conjunt de treball que s'han de fer per la recuperació del Castell per a ús civil. Estem en un descans actiu que no clausura el debat tot just iniciat.

Alfons Romero Dalmau
Fòrum Cívica Figuerenc

AGENDA

5-8 novembre: Quarta Conferència Internacional sobre Objeció Fiscal, Bruseles. **VRAK, van Elewijnstraet 35, 1050 Bruseles.** (Tfn: +32 2 648 7683; fax: 640 0774)

11 i 12 novembre Jornades per la Pau. Escola de Formació del Professorat de la Universitat de Barcelona. Organitza **Seminari Permanent d'Educació per la Pau (SPEP)**, Tfn: (93) 490 43 22.

19 novembre Judici a Joan Borrero, Insubmis a la PSS. Informació: Casal de la Pau de Barcelona, Tfn: (93) 318 39 94.

25 novembre-1 desembre: Quarta Trobada de Dones de la Internacional de Resistents a la Guerra (WRI). "Dones superant la violència". Bangkok, Tailàndia. **WRI, 55 Dawes st, London SE17 1EL.**

28 novembre: Concert d'en Lluís Llach al Teatre Jardí de Figueres a les 10 del vespre. Organitza Moviment d'Objeció de Consciència i Amnistia Internacional de l'Alt Empordà.

Primera Quinzena de desembre: Exposició Antimili-Art a la Sala l'Escorxador de Figueres. Organitza MOC i Al.

1 desembre: Diada Internacional del Pres per la Pau.

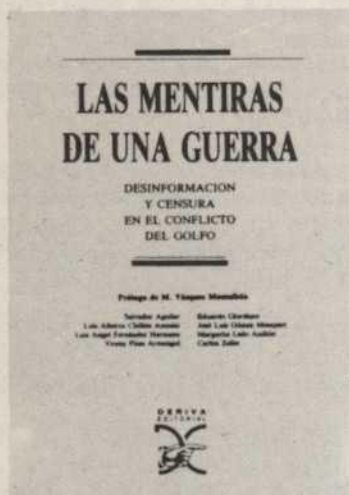
- Conferència a càrrec de Manolo Vázquez Moltalbán al Casino Menestral de Figueres. Organitza MOC i Al.

1-5 gener Pau Sense Treva a les Cotxeres de Sants (Barcelona). Coordina Col·lectiu per la Pau de Sants.

Nota: Podeu fer-nos arribar convocatòries i anuncis per a aquesta secció abans del 15 de novembre

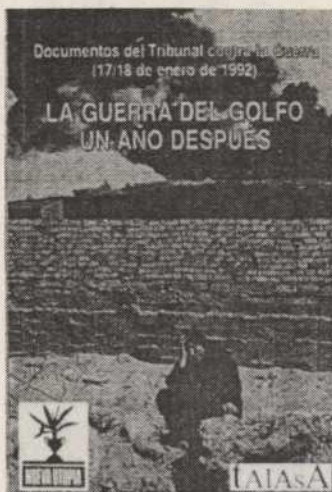
LLIBRES

LAS MENTIRAS DE UNA GUERRA. *Desinformación y censura en el conflicto del Golfo.* Diversos autors. 181 pàgines. 1400 ptes. Editat per Deriva Editorial. c/ Bruc, 166. 08037 Barcelona. 1992.

No recordo quan vaig prendre l'opció d'abandonar l'hàbit de comprar el diari cada matí. L'acumulació d'emprenyades i aixecades de camisa que em propiciaven, afegint-hi la despesa econòmica que comportava, van ser motius suficients. Tan sols, eventualment, requeia en l'anomenada premsa "comarcal" (com si no en fossin, de comarcals, els diaris espanyols). Més que res amb la il·lusió de veurem reflectit en alguna de les seves notícies. I, de moment, no hi ha perill que modifiqui costums. Llibres com "*Las mentiras de una guerra*" em reforcen l'opinió de la necessitat urgent de crear uns mitjans informatius/interpretatius alliberats dels monopolis periodístics i de les agències d'informació... I fer-ne ús dels que existeixin en cada moment. O és que no es pot tenir una opinió formada del que passa al món sense llegir *El País*?

"L'Estat en l'actualitat manipula cada cop més les notícies, sobretot en tensió i crisi, la qual cosa vol dir, en relació a la majoria dels principals països capitalistes, que ho fa gairebé permanentment, i quan major és la crisi, tant més deliberada és la manipulació, el fugir de la veritat, les semiveritats i les franques mentides" (op. cit.: pàg. 71). Senzillament, llegint el llibre hi veureu retratada, per exemple, la campanya d'Insubmissió. I és que, de fet, "*Las mentiras de una guerra*" són "les mentides de qualsevol guerra".

LA GUERRA DEL GOLFO UN AÑO DESPUÉS. *Documentos del Tribunal contra la Guerra (17/18 de enero de 1992).* Diversos autors. 352 pàgines. 1850 ptes. Editorial Nueva Utopía. c/ Fernández de los Ríos, 2, 3ª esq. Madrid. 1992.

El 17 i 18 de gener de 1992 es va celebrar a Madrid un "Tribunal contra la Guerra" amb ànim de jutjar als responsables del conflicte bèl·lic al Golf.

De fet la iniciativa té el seu origen en l'any 1967 quan Bertrand Russell va constituir un primer "Tribunal contra la guerra del Vietnam". Posteriorment vindrien judicis a les dictadures llatino-americanes, a la invasió soviètica d'Afganistan... Finalment el 28 i 29 de febrer de 1992 a Nova York, impulsat per l'ex-fiscal general dels EUA, Ramsey Clark, es constituïa el "Tribunal Internacional contra els crims de guerra" per jutjar l'administració nord-americana com a responsable.

El judici realitzat a Madrid fou promogut per més de vint organitzacions, des de CC.OO. a la "Comisión Anti-Otan" passant per grups cristians de base. I això es reflexa en la composició del Tribunal: una pacifista, un teòleg, un sindicalista, un professor, una advocat, un magistrat, una traductora, una periodista i el Secretari de "*Justicia y Paz*", en total nou persones. I, com a bon judici, foren citades les dues parts, acusada i acusadora, a declarar. En la primera es demanava la presència de caps de govern i/o dels seus representants. Pel cantó dels acusadors 50 testimonis declararen per exigir responsabilitats als instigadors de la Guerra: actors, economistes, professors, periodistes, ecologistes, escriptors, pacifistes, psiquiatres, desertors, un coronel a la reserva i representants dels

pobles del Kurdistan, de la República Sahariana Àrab Democràtica, del Marroc, de Palestina, d'Israel...

El llibre recull el que serien les actes del "Tribunal contra la Guerra" amb el que és d'habitual en aquest tipus de documents però, afortunadament, desprovistos del redactat carregós al que ens tenen acostumats els secretaris judicials: l'Auto de Processament, l'Acta d'Acusació, la Cèdula de Citació i la Sentència.

La part més àmplia del volum, però, es destina a reproduir testimonis agrupats en dotze capítols en funció de la temàtica. Cal tenir present que, en qualsevol vista, els diversos testimonis molts cops es repeteixen sobre termes ja exposats i es fa reiteratiu. Tot i així, són documents curts i que abasten un ampli ventall de temes; des de legislació internacional a les conseqüències ecològiques; de les causes politico-econòmiques a les conseqüències per les nacions oprimides a la regió. Fins a un total de 12 temes per acabar amb l'opinió dels 9 membres que componen el Tribunal.

En fi, en acabar la lectura la primera reflexió m'acosta a "*Las mentiras de una Guerra*", quin ressó entre els mitjans de comunicació comportà la iniciativa...?

LLIBRES

MUJER Y ANTIMILITARISMO. Grupo de Mujeres Antimilitaristas. MOC. 72 pàgines. 600 ptes.

El "Grupo de Mujeres Antimilitaristas" del MOC ha editat un llibre on s'analitza el rol de les dones incorporades a l'exèrcit i el treball dels grups feministes contra la militarització. Dos temes absolutament confrontats car l'ingrés de la dona a les forces armades no es pot dir que tingui res ni de feminista ni de femení.

Una de les primeres reflexions que m'ha vingut, abans d'introduir-me en la lectura, és que ens trobem davant el segon llibre comentat en números successius del MOCADOR realitzat per gent vinculada al MOC. És d'agrair que es comenci a constatar sobre paper que el treball que es fa va molt més enllà de les consignes i les accions.

De totes formes el llibre en qüestió se m'ha fet curt. És un correcte inventari sobre el que ha estat i és el treball de les dones per la Pau, però he trobat a faltar una reflexió de futur més àmplia, en el llibre reduïda en prou feines a tres pàgines.

Ara, la documentació sobre la incorporació de la dona a l'exèrcit als diversos països és més que completa i en el cas de l'Estat espanyol va acompanyada, fins i tot, de la reproducció del "Cuadro médico de exclusiones y pruebas de aptitud física aplicables al ingreso de la mujer en las FAS" publicat en el seu dia en el BOE. Tot plegat per acabar amb la bibliografia de rigor.

A destacar la curada edició del llibre. Tant les cobertes com l'interior demostra un bon gust i unes idees que ja voldria per altres iniciatives. Per exemple, la del MOCADOR mateix. Hi ha, però, un detall imperdonable: cap adreça. Ni de grups i

organitzacions de la "corda" ni -i això "empresarialment" és molt greu- de l'editor. La veritat és que si després de llegir el llibre un venen ganes de trobar gent per aprofundir en el tema o voleu un exemplar per regalar-lo ho teniu clar... Fora de que us poseu en contacte amb nosaltres.

ANUARIO CIP. 1991-1992. Paz, Militarización y Conflictos. 462 pàgines. 2.500 ptes. Diversos autors. Edita Centro de Investigación para la Paz/Fundación Hogar del Empleado. c/ Alcalá, 117, 6é. D. 28009 Madrid. 1992.

Aquest estiu, fidel a la cita habitual des de fa sis anys, s'ha editat el nou "Anuario CIP". Com els anteriors és dividit en diverses parts. En una primera s'afronta l'any 1991 a l'Estat espanyol per, seguidament, entrar en el tema internacional: La qüestió nuclear; el comerç d'armament; el conflictes armats i les negociacions de pau i, per acabar, el futur europeu.

La tercera part és un apèndix d'estadístiques, gràfiques i documents tan a nivell estatal com internacional que fan referència a temes com l'armament nuclear o el discurs de comiat de Mijail Gorbatxov com a president de la Unió Soviètica. A destacar l'apartat referent als centres d'investigació i documentació sobre la Pau.

El llibre acaba amb una cronologia de l'any 1991 i amb una secció de bibliografia.

Una obra més aviat dirigida a qui busqui fonts per temes absolutament diversos, però sempre relacionats amb el pacifisme. Una bona eina per trobar arguments.

Gustinet

BANYOLES, DE POR

Aquest estiu olímpic s'haurà entravessat a més d'un. Més enllà de la parafernàlia oficial d'inauguracions, jocs i actes diversos apadrinats pel triumvirat Samaranch-Pujol-Maragall, el rera país s'endevina empenyat. Un sentiment que no traspasa als "òrgans oficials" -TV3, El País,...- i que, temo, es fa incomprensible pels seus addictes.

Tal vegada el cas més emblemàtic sigui el de Banyoles. I no ho dic pel tema del negre del Museu Darder. De bon tros és, d'entre les sub-seus olímpiques, la que va despertar no tan sols indiferència sinó fins i tot més oposició al muntatge dels anells. Als temeraris que vareu seguir el recorregut de la flama per la televisió no us devia passar per alt les emotives escenes de la rebuda de la Guàrdia Civil a la Ciutat del Llac amb tanquetes i un miler d'homes -amb alguna dona, imagino- disposats a actuar davant la dissidència.

Pels que podeu concebre que tot plegat ha estat un aspecte anecdòtic en el cada dia de la Capital del Pla de l'Estany us fem arribar una cronologia dels darrers deu mesos que us pot ajudar a clarificar. A destacar que moltes de les accions detallades -atemptats a vehicles i propietats- requereixen una informació privilegiada, a la que difícilment hi pot accedir allò que anomenem el "ciutadà de carrer". Altre cop -vegeu "Quan la desobediència civil esdevé negoci", **MOCADOR 18**- ens hem de felicitar del paper d'**EL PUNT**, especialment

els dies que s'aixecà la veda a l'independentista. Iniciatives com l'edició de postals, conjuntament amb la revista **EL TEMPS**, per fer arribar al Jutge Garzón, al "Ministro" Corcuera i al President Pujol o el concert de **Rock i Cançó** del dia 29 de juliol a Girona, ens demostren que **EL PUNT**, lluny de caure en el cofoisme de "bocero oficial" de la majoria de premsa, ha apostat per un paper actiu en la vida sociopolítica del país. I no oblidem que ells diàriament donen comptes de la seva opció en els punts de venda, res a veure amb la democràcia quadriennal.

Un parell de dades abans d'entrar amb la relació diària. A les darreres eleccions al Parlament de Catalunya a la Comarca del Pla de l'Estany ERC fou la segona força davant del PSC-PSOE i al llarg de la febrada olímpica -que començà un mes abans de la desfilada del Borbó a ritme de Segadors- conviuen gairebé 500 "números" de la "benemèrita" amb els 13.000 indígenes banyolins, incloent el del Museu Darder. Ço és 26 a 1.

Al bell mig de les mobilitzacions per la llibertat dels independentistes detinguts al llarg del juliol, els socialistes publicaren a la premsa un comunicat "En Defensa de la Convivència". Fora bo preguntar-se, un cop llegida la cronologia, a qui anava dirigit.

- **27 d'octubre de 1991.** Jordi Palmada, d'ERC, es detingut de nit pel centre de Banyoles per una vehicle de la Guàrdia Civil. Es portat pels voltants de l'estany i se l'obliga per dues vegades a sortir del cotxe i a córrer. Ell s'hi nega. Finalment es deixaten llibertat davant la Caserna a Banyoles.

- **2 de novembre de 1991.** Els grups municipals (Plataforma Progressista al govern, ERC, Candidatura d'Unitat Popular, CiU i PP) aproven per unanimitat una moció per demanar a la Generalitat i al Govern estatal que la guàrdia civil sigui substituïda pels

Mossos d'Esquadra, a la ciutat, durant els Jocs Olímpics.

- **23 d'abril de 1992.** Un Seat Ibiza blanc apareix amb pintades de *Mort Terra Lluire* a la Plaça de Sant Feliu, de Girona.

- **7 de maig de 1992.** Pinten amb esprai vermell un cotxe del mateix model i color, propietat del veí de Banyoles Narcís Oller, causant-hi destrosses considerables.

- **6 de maig de 1992.** Atempten contra cotxes i habitatges de sis membres

del Casal Independentista. Els afectats ho denuncien als Mossos d'Esquadra i a la Policia Local.

- **9 de maig de 1992.** La Policia Local ofereix protecció, de matinada, a un parell de guàrdies civils de paisà a la discoteca U de Banyoles, perquè tenien por d'uns nois amb els que s'havien discutit i els havien instat a "sortir a fora".

- **22 de maig de 1992.** Unes 300 persones es concentren davant de la caserna de la Guàrdia Civil poc després de

la victòria del Barça i protagonitzen incidents que acaben amb càrregues policiaques.

- **1 de juny de 1992.** Agents de la Guàrdia Civil detenen el veí de Sant Miquel de Campmajor Jordi Plana per la seva presumpta implicació en els aldarulls a la caserna de la Guàrdia Civil el dia 22 de maig.

- **14 de juny de 1992.** Arriba la flama olímpica amb la ciutat ocupada per la Guàrdia Civil amb tanquetes i amb les seves forces, gairebé un miler, preparades per intervenir.

- **17 de juny de 1992.** El jove de Girona David Cortada, membre de les JERC i col·laborador de la Crida, denuncia als Mossos d'Esquadra que el dia 13 a la matinada, quan anava en cotxe de Banyoles a Girona, dos homes que se li van identificar com a guàrdies civils el van retenir deu minuts mentre el colpejaven i l'insultaven.

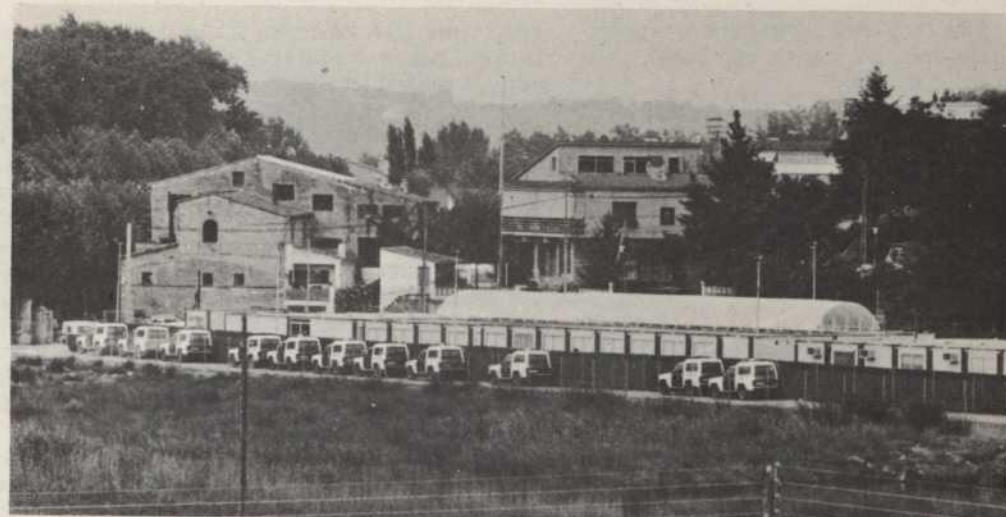
- **18 de juny de 1992.** El governador civil de Girona, Pere Navarro, dubta de la veracitat de la denúncia presentada per David Cortada. El cotxe amb què l'havien assaltat és un Opel Manta d'una noia el pare i el germà de la qual són guàrdies civils.

- **20 de juny de 1992.** Els Mossos d'Esquadra localitzen els presumptes ocupants de l'Opel Manta. Els sospitosos no són agents i els vinculen a un grup ultradretà.

- **21 de juny de 1992.** David Cortada denuncia que ha rebut una trucada anònima en llengua castellana amenaçant-lo de mort.

- **22 de juny de 1992.** Cortada no reconeix els sospitosos localitzats pels Mossos.

- Rebenten les rodes dels cotxes de Pere Bosch, regidor de l'Ajuntament de Banyoles per la CUP, i de Josep Frigola, número sis a la llista de la

CUP, aparcats prop de la Devesa de Girona.

- **7 de juliol de 1992.** Xavier Puigdemont, Xavier Alemany i Xavier Ros, candidats de la CUP en les darreres municipals a Banyoles, són detinguts per ordre del jutge de l'Audiència Nacional Baltasar Garzón. Al llarg de 3 setmanes gairebé 40 persones són detingudes arreu dels Països Catalans acusades de vinculació a Terra Lliure.

- **8 de juliol de 1992.** L'alcalde de Banyoles, el socialista de la Plataforma Progressista Joan Solana, publica un comunicat on exposa motius "de preocupació (...) per l'excessiva presència policíaca, (...) les agressions

a bens de militants independentistes, (...) controls indiscriminats de les FOP, (...) les detencions de tres ciutadans, (...) les circumstàncies i les formes de les detencions, (...) l'estat de por en que es troben els militants independentistes de ser víctimes d'una repressió selectiva". El comunicat acaba demanant l'"alliberament ràpid dels ciutadans de Banyoles detinguts".

- **10 de juliol de 1992.** Xavier Puigdemont i Xavier Ros són posats en llibertat sota fiança i Xavier Alemany sense càrrecs.

- **12 de juliol de 1992.** Tres guàrdies civils de paísà resulten ferits en una baralla amb dotze joves a la sortida

d'una discoteca.

- Els grups municipals de Banyoles -després d'una manifestació pacífica contra les detencions d'independentistes- reiteren en un comunicat la necessitat d'investigar "l'acció policíaco-judicial, que a Banyoles coincideix amb una vergonyosa i coercitiva campanya d'agressions contra béns personals de membres de la CUP".

- **13 de juliol de 1992.** Uns desconeguts assalten la masia de l'advocat Joan Geli, assessor d'alguns dels independentistes detinguts, causant-hi un gran desordre i trencadissa de documents, sense emportar-se res de valor.

- **24 de juliol de 1992.** La Guàrdia Civil colpeja i deté Ramon Martí, jove de Mieres, després que el noi va anar als barracons de la Puda a preguntar si hi havia cap cotxe patrulla que anés cap el seu poble per portar-lo.

- **30 de juliol de 1992.** Falsa amenaça de bomba a l'oficina de Correus.

- **31 de juliol de 1992.** Xavier Puigdemont, Xavier Ros i Xavier Alemany van presentar al jutjat de primera instància i instrucció número 4 de Girona denúncies per tortures a la Guàrdia Civil.

Gustinet.
Fotos: Josep Algans.
MOC Alt Empordà.

Fins i tot hem d'aprendre a escoltar. Qui més qui menys sap sentir, però pocs, escoltar.

Molts deuen haver sentit les notícies emeses el dijous 9 de juliol al migdia a "Tele 5", però quants les van escoltar?

Us voldria explicar, pels qui sàpiguen llegir, el que jo vaig escoltar però no sentir:

És curiós veure com a l'estat espanyol no passa res!, tot succeeix fora i a més, molt lluny de nosaltres.

La notícia en qüestió parlava de la violació dels drets humans arreu del món, basada en l'informe anual presentat per Amnistia Internacional. Un dels casos que es presentava era un home a qui li havien arrencat els ulls en una comissaria de l'Índia. O algunes dones israelianes que havien estat violades per policies. També es diu que més de cent governs del món continuen permetent que les seves forces de seguretat torturin i maltractin els presoners. Aquesta impunitat és la que afavoreix que en un futur es continuïn repetint aquests fets. Centenars de nens brasilers van morir l'any passat a mans dels "Esquadrons de la mort". Milers de palestins dels territoris ocupats foren maltractats per la policia israeliana, i l'exèrcit d'Irak prossegueix amb la seva repressió al poble kurd. També es ressalten les víctimes de la recent guerra a l'antiga Iugoslàvia i també critica l'engarjolament d'insubmisos i desertors al servei militar. Però, a l'hora de referir el que passa a "España" només es fa esment de les víctimes d'ETA. Què passa a les comissaries d'aquí? Què està passant a l'EXPO i a les olimpíades? D'això ningú no en sap res? O ningú no en vol parlar? És

veritat que ETA ha matat molta gent; però què passa amb els policies que han torturat, maltractat i fins i tot matat?

Ara us transcriuré amb les mateixes paraules i el mateix idioma una entrevista que es va emetre en aquest mateix programa a un ex-policia militar brasiler. Va ensenyar un manual de tortura on es descriu com aplicar els cops o descàrregues elèctriques a les parts més sensibles del cos:

Mi nombre es Marcelo da Silva Carvalho. Soy ex-policia militar. Fui expulsado por discrepar del sistema con el que opera la Policia Militar de Río. Es un sistema corrupto y deshonesto. Los policas militares tratan a los ciudadanos de forma vilenta, injusta y deshonesto. Tengo aquí un manual de la Policia Militar donde se muestran las partes más sensibles. El método es brutal en si, pero ellos lo utilizan de forma aún más brutal. Puede estar usted seguro de que las personas que han muerto en manos de la Policia lo han hecho de esta forma.

Algú dels qui està llegint això es creu que aquests mètodes només s'utilitzen a Río?, o podem pensar i comprovar que això també passa aquí, a l'Estat espanyol i a Catalunya?

Tornant al tema de les Olimpíades... Han fet neteja perquè s'ha de donar bona impressió als turistes. El govern ha decidit netejar la ciutat. Han començat per detenir independentistes perquè són "perillosos"; quan l'únic delictes que han comès ha estat reivindicar el dret de ser catalans. Personalment he pogut escoltar un noi, el qual havia estat detingut per aquesta raó. Vaig escoltar totes les coses per les quals havia passat durant el temps que va estar en mans de la Policia. Era esgarriós escoltar-lo. Impossibile, penso jo, imaginar-te en situació i experimentar

les sensacions que devia experimentar aquest noi. I no és ell sol. Aquests tractes els han patit altres independentistes i altres, com els anomena la Policia, "delincuentes comunes". Què pretén amb aquests tractes? Potser fer agafar por a la gent i que no s'atreveixin a rebel·lar-se? Potser sí que aconsegueixen aquest efecte en algunes persones, però d'altres es solidaritzen amb aquests presos i els donen suport portant a terme diferents accions. O sortint al carrer a manifestar-se.

Esperem que d'alguna manera, algun dia hi hagi una veritable democràcia on tothom pugui pensar com vulgui, on no es produeixin violacions dels drets humans, on no es produeixin execucions extrajudicials i on no es practiqui la pena de mort (a més de 50 països es continua practicant aquesta condemna); en definitiva, una societat on l'única regla sigui el respecte mutu. Però llavors seria un món perfecte... i no crec que aquest món arribi a existir mai. No mentre hi hagi diferents classes socials, no mentre hi hagi gent submissa amb por de rebel·lar-se, no mentre siguin pocs els que es rebel·len, no mentre hi hagi algú que mani i que es cregui capaç de prendre decisions per tot un poble. Mentre tot això continuï passant, l'únic que es pot fer és crear el que s'anomena una "societat teixit", un món alternatiu on la gent que no està d'acord amb aquesta societat pugui anar-hi.

* En el moment d'escriure l'article ens trobem en plenes Olimpíades.

Montse Aumatell i Arnau
MOC Barcelona

LA INSUBMISSIÓ AL PROJECTE DEL NOU CODI PENAL, GUERRA ALS BÀLCANS, EL MOC ALS CAMPS DE REFUGIATS, EL FUTUR DEL MOVIMENT PER LA PAU (ENTREVISTA A R. GRASSA), VIATGE AL KURDISTAN (I IV), LA IMMINENT ABOLICIÓ DEL SERVEI MILITAR (II), ECONOMIA I MILITARISME, HISTÒRIA DEL MOVIMENT PER LA PAU, ENTREVISTES A CAROD ROVIRA, JOSEP BENET, RICARD TORRENTS, JORDI CARBONELL, PILAR RAHOLA, VICENT PARTAL, CARLES CAMPUZANO, I LES SECCIONS HABITUALS.

TOT AIXÒ I MÉS AL MOCADOR 23

HASAÑAS BÉLICAS

A la pàgina següent es reproduïx el darrer capítol de les Hasañas bélicas, obra inacabada de Ray.

Aquest còmic es va publicar a la primera etapa del MOCADOR, ja fa 5 anys.

HASANAS BÉLICAS 3 Ray'88

RESUMEN DE LO PUBLICADO:

DIRK Y CLARK CRUZAN LA SELVA CAMINO DE ZANZIBAR CUANDO SON SORPRENDIDOS POR UNA PATRULLA QUE LES CONFUNDE CON AGENTES ENEMIGOS...

COGE EL ARMA Y DISPARA, DIRK!

DISPARA, DIRK, POR EL AMOR DE DIOS

FINALMENTE... **BANG!**

... LA BALA HACE IMPACTO EN LA EMPUÑADURA DEL CUCHILLO (COMO EN LAS PELÍCULAS) Y HACE PONER EN FUGA AL MORO...

GRACIAS DIRK, ME SALVASTE LA VIDA!

... TODAVÍA ME PREGUNTO COMO LO HISE!

TRAS UNA MARCHA DE 3 DÍAS Y 7 NOCHES, NUESTROS AMIGOS LLEGAN A MAKASSAR, CAPITAL DE ZANZIBAR

YA ESTAMOS A SALVO!

... PERO IGNORAN QUE ZANZIBAR, ALIÁNDOSE CON EL ESTADO ESPAÑOL, TAMBIÉN HA ENTRADO EN GUERRA Y AHORA SON BUSCADOS COMO DESERTORES AL EJERCITO... SUS VIDAS ESTÁN DE NUEVO EN PELIGRO ...

WANTED

PELIGROSOS DESERTORES DE CONCIENCIA

\$ 50.000 \$

CIELOS!

EH, EXTRANJEROS! SI QUEREIS SALVAR LA VIDA, ACUDID ESTA NOCHE AL BAR DE RICK...

NUESTROS AMIGOS SIGUEN EL CONSEJO DEL VIEJO MENDIGO...

RICK'S

CASE MANSION

... ALLÍ LES ESPERA UNA GRATA SORPRESA...

YOU MUST REMEMBER THIS...

NANCY!

A KISS IS JUST A KISS...

... CUANDO EMPEZÓ LA GUERRA VINE A ZANZIBAR EN BUSCA DE TRABAJO, POR SUERTE, RICK ME ACOGIÓ EN SU BAR Y ME OFRECÍO EL PUESTO DE CANTANTE...

RICK?... QUIEN ES ESE MISTERIOSO RICK?

... POCOS LE CONOCEN DE VERDAD... UN MERCENARIO? AVENTURERO? JUGADOR?

... DE CUALQUIER MODO, ÉL ES EL ÚNICO QUE OS PUEDE AYUDAR EN ESTOS MOMENTOS... PUES ÉL TIENE LOS SALVOCONDUCITOS CON LOS QUE PODREIS TOMAR EL AVIÓN DE LISBOA...

LOS FAMOSOS SALVOCONDUCITOS!

... EN EFECTO, Y SON VUESTRA ÚNICA OPORTUNIDAD DE SALVACIÓN... INTENTAREMOS AYUDAR A RICK...

... DESPUÉS

RICK, CARÍO...

¿QUÉ QUIERES, MUÑECA?

AYUDARÉ A RICK A NUESTROS AMIGOS?

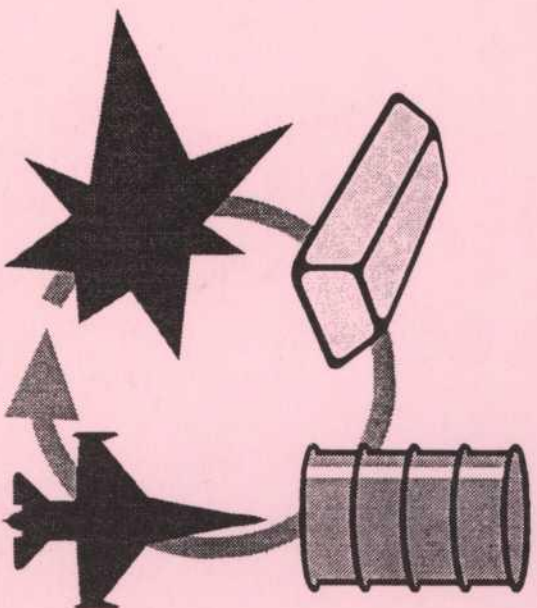
blanc negro

A LOS OJOS DE LOS...

NOTE PIERDAS LA PRÓXIMA ENTREGA!

AGENDA 1993

Per la pau i la desmilitarització

« *Estats sense exèrcit* »

**PERQUÈ NO ET PROPOSES
D'UNA VEGADA DEIXAR DE
REGALAR COSES INÚTILS QUAN
S'ACOSTEN FESTES?**

- FOTOGRAFIES
- ARTICLES
- ADRECES
- HISTÒRIA
- GUIA D'OBJECCIÓ

**QUÈ MÉS POTS DEMANAR A
UNA AGENDA?**

MOC Alt Empordà. Apartat 337. 17600 Figueres. Tel. 972-500843 (Josep o Marta) o 972-563117 (Gustinet)

19/481 R